

JAARVERSLAG 2007

INHOUD

VOORWOORD	5
AQUAFIN KORT	7
CORPORATE GOVERNANCE	11
VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR OVER HET BOEKJAAR 2007	21
TOELICHTING BIJ DE KERNACTIVITEITEN	45
COMMERCIELE PROJECTEN	71
WERKEN MET RESPECT VOOR HET MILIEU	77
DUURZAAM ONDERNEMEN	85
JAARREKENING	97

Luc Bossyns, gedelegeerd bestuurder

“Aquafin is uitgegroeid tot een zelfverzekerd bedrijf, dat snel en resultaatgericht voldoet aan de wensen van het Vlaamse Gewest en zijn andere klanten. Onze sterk kant is vooruitdenken. We beperken ons al lang niet meer tot onze kerncompetenties, maar verdiepen ons ook in studiewerk en ontwikkelen expertise op domeinen die nu steeds meer actueel worden, zoals hergebruik van gezuiverd afvalwater. Die aanpak wordt duidelijk gewaardeerd door het Vlaamse Gewest. De opdrachtenportefeuille van Aquafin nam de voorbije jaren sterk toe. Maar ook internationaal wordt Aquafin steeds meer een referentie in de watersector.”

VOORWOORD

Onze ervaring met uiteenlopende rioleringsprojecten en zuiveringsprocessen, gecombineerd met een oog voor innovatie en een krachtige aansturing van het bedrijf via de Balanced Scorecard, hebben van Aquafin de voorbije jaren een referentie in de Europese watersector gemaakt.

In 2007 draaide de projectuitvoering bij Aquafin op volle toeren. Het volume aanbestedingen overschreed zelfs lichtjes het record van 2005. Ook de opleveringen zaten zoals altijd mooi op schema.

Speciale aandacht gaat nog steeds naar de projecten die het Vlaamse Gewest als hoogdringend heeft gedefinieerd om aan de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater te voldoen. De laatste zuiveringsinstallaties voor agglomeraties groter dan tienduizend inwonersequivalent, zijn ondertussen in aanbouw. Van de prioritaire projecten voor de collectering van afvalwater zijn er begin 2008 slechts acht projecten nog niet aanbesteed. De doelstellingen van de eerste Europese richtlijn zijn dus grotendeels verwezenlijkt.

Aquafin houdt echter niet alleen de cijfers voor ogen. Een project is voor ons pas volledig geslaagd als we voldoende aandacht hebben getoond voor hinderbeperking voor de handelaars en buurtbewoners en voor de veiligheid van de mensen op de werf.

Meer goed nieuws is dat onze zuiveringsinstallaties nog nooit zoveel vuilvracht verwijderd hebben als in 2007. Er kwam dus minder vuil water via de overstorten in onze beken en rivieren terecht. Anderzijds bleek het voor sommige installaties moeilijk om alle normen te halen, omdat ze te kampen kregen met de meest verregaande verdunning van het afvalwater ooit. Desondanks bleven de verwijderingspercentages stabiel.

Tijd om op onze lauweren te rusten is er echter niet. Om aan de Europese kaderrichtlijn Water te voldoen, moet alle oppervlakte- en grondwater tegen 2015 van goede kwaliteit zijn. Een vereiste waarvoor het Vlaamse Gewest een nieuwe versnelling voor de uitbouw en verbetering van de zuiveringsinfrastructuur ingezet heeft. De optimalisatieprogramma's die het gewest aan Aquafin opdraagt, werden voor 2008 en 2009 substantieel verhoogd. Om de financiële druk op de gemeenten te verlichten, zal het gewest bovendien zijn aandeel vermeerderen in de rioleringsinspanningen die nog in de gemeenten moeten geleverd worden. In het kader van het gemeentepact zal Aquafin hiervoor 700 miljoen euro extra opgedragen krijgen, gespreid over zeven jaren. Deze nieuwe investeringen betekenen zo goed als een verdubbeling van onze huidige projectenportefeuille. Een grote blijk van vertrouwen van het gewest in Aquafin.

Aquafin werkt ook aan een snelle uitbouw van zijn niet-gereguleerde activiteiten. De knowhow die we bijvoorbeeld als partner kunnen aanbrengen bij de uitbouw en het beheer van de gemeentelijke rioleringsinfrastructuur, wordt elk jaar meer gewaardeerd.

Het is niet vanzelfsprekend om zoveel kennis en liefde voor het vak binnen één bedrijf te vinden. In naam van de Raad van Bestuur danken we daarom alle medewerkers voor hun trouw aan Aquafin en hun inzet van het voorbije jaar.

Luc Bossyns
Gedelegeerd bestuurder

Ivo Van Vaerenbergh
Voorzitter

AQUAFIN KORT

Over Aquafin

In 1991 verplichtte de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater de lidstaten om tegen eind 2005 al het huishoudelijk afvalwater te collecteren en te zuiveren. Het Vlaamse Gewest richtte toen Aquafin NV op en droeg het bedrijf investeringsprogramma's op om in spoedtempo het bovengemeentelijke aandeel uit te voeren. De Europese kaderrichtlijn Water beoogt tegen 2015 een goede waterkwaliteit in alle natuurlijke waterlopen. De optimalisatieprogramma's die het gewest nu verder aan Aquafin opdraagt, bevatten een groot aantal projecten voor de scheiding van regen- en afvalwater en de vermindering van overstorten van ongezuiverd afvalwater in beken en rivieren.

Daarnaast biedt Aquafin zijn diensten aan voor de uitbouw en het beheer van het gemeentelijke stelsel. Een stad of gemeente kan kiezen voor een samenwerking op lange termijn via een concessie, of eenmalige opdrachten toewijzen aan Aquafin. Nog een andere mogelijkheid zijn de samenwerkingsverbanden die Aquafin heeft met drinkwatermaatschappijen AWW (Ri-Ant) en VMW (RioAct). Hierbij voeren Aquafin enerzijds en de drinkwatermaatschappijen anderzijds de taken uit die passen in hun eigen kernactiviteiten. Voor elk van deze drie opties garandeert Aquafin steeds een aanpak op maat, aangepast aan de financiële middelen, de economische en de ecologische prioriteiten van de gemeente.

Infrastructuur en milieu

De planning van de infrastructuur voor waterzuivering verloopt op een geïntegreerde manier. In de studies houdt Aquafin rekening met ecologische, maatschappelijke, hydrodynamische en economische elementen. Bij de definitieve keuze van het zuiveringsscenario (integraal, kleinschalig of individueel) spelen al deze factoren mee. Het zuiveringsproces wordt voortdurend opgevolgd om een optimaal resultaat te garanderen.

Kennis en wetenschap

Aquafin heeft zich in de loop der jaren geprofileerd als kennis- en onderzoekscentrum voor procestechnologie voor de waterzuivering en het rioolbeheer van de toekomst. De knowhow en ervaring van Aquafin vinden ook erkenning in Europa.

Financiering van Aquafin

Aquafin prefinanciert de uitvoering van het investerings- en optimalisatieprogramma dat het Vlaamse Gewest opdraagt. Eind 2005 kende het onafhankelijke rating kantoor Moody's een Aa1-rating toe aan Aquafin. Toen het Vlaamse Gewest eind 2006 de allerhoogste scoring voor kredietwaardigheid kreeg, verhoogde de rating van Aquafin mee tot hetzelfde AAA-niveau. Die rating werd in 2007 bevestigd. In 2006 kende Moody's ook een P-1 kortetermijnrating toe voor het commercial paper programma. Beide ratings hebben de marges op de commerciële leningen op lange termijn en op de commercial paper uitgiftes aanzienlijk naar beneden gebracht. Dat is in het voordeel van de drinkwaterabonnee, die via zijn drinkwatermaatschappij meebetaalt aan de zuivering van het huishoudelijke afvalwater. Sinds 2005 worden de kosten voor de uitgevoerde infrastructuurwerken en de werkingskosten van Aquafin immers doorgerekend aan de drinkwaterverbruiker, en niet langer aan het Vlaamse Gewest. Hiermee volgt het Vlaamse Gewest het 'de vervuiler betaalt'-principe, dat door Europa aangemoedigd wordt.

Kerncijfers 2007

Bedragen in duizend euro	2003	2004	2005	2006	2007
Bedrijfsopbrengsten	281.019	279.849	276.193	289.539	324.730
Te bestemmen winst	11.699	11.508	11.498	11.917	10.339
Balanstotaal	2.069.648	2.230.060	2.318.206	2.330.447	2.398.467
Eigen vermogen	114.321	114.897	115.471	116.071	166.592
Financiering korte termijn	319.515	372.770	403.514	217.270	204.800
Financiering lange termijn	931.100	966.514	1.220.568	1.331.128	1.269.125
Medewerkers Aquafin	666	688	707	737	777
Medewerkers VMM	122	113	109	105	98
Medewerkers totaal (aantal)	788	801	816	842	875

Projecten in portefeuille op 31 december 2007

	Aantal projecten	Waarde (in miljoen euro)
Opgeleverd	1.843	2.298,78
Gegund en aanbesteed	251	420,22
In ontwerp	605	695,34
Totaal	2.699	3.414,34

Patrimonium

Eind 2007 was Aquafin verantwoordelijk voor de exploitatie van 220 rioolwaterzuiveringsinstallaties, 958 pompstations en 4275 km leidingen. Sinds zijn oprichting heeft het bedrijf 116 nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallaties gebouwd en 61 bestaande installaties gerenoveerd. Om het afvalwater naar de zuiveringsinstallaties te voeren, bouwde Aquafin 738 pompstations en legde het bedrijf 3095 km leidingen aan. De overige infrastructuur vertrouwde het Vlaamse Gewest op 1 januari 1994 toe aan Aquafin.

Missie

Aquafin wil, gesteund op zijn technologische, operationele en gebiedskennis, een belangrijke bijdrage leveren aan een integraal en duurzaam waterbeleid voor het Vlaamse Gewest en andere klanten. Duurzaam en efficiënt ondernemen vormen hierbij voor Aquafin hét referentiekader waarin continu gestreefd wordt naar een evenwicht tussen de verbetering van het milieu, het economische resultaat en het zorgzaam omgaan met alle medewerkers.

Dit hoofdstuk van het jaarverslag bevat feitelijke informatie omtrent de corporate governance van de vennootschap en relevante gebeurtenissen die tijdens het voorbije boekjaar plaatsvonden. Ook de afwijkingen ten opzichte van de Belgische Corporate Governance code door de vennootschap worden verklaard. Tenslotte komen ook de punten aan bod waarvan de Code de openbaarmaking vereist. Voor een volledig beeld kan dit hoofdstuk het best samen worden gelezen met het corporate governance charter.

De volledige tekst van het charter staat op de website van de vennootschap: www.aquafin.be.

CORPORATE GOVERNANCE

Bestuur van Aquafin

In 2007 vonden een aantal wijzigingen plaats in de samenstelling van de Raad van Bestuur.

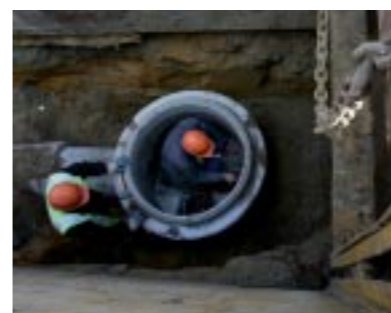
Tijdens de Algemene Vergadering van 21 mei 2007 nam deze kennis van het aflopen van de mandaten van de heren I. Van Vaerenbergh, W. Breesch, A. Meers, J. Van Steen, van de Vlaamse Milieuholding NV, met als vaste vertegenwoordiger de heer R. Van Dierdonck en van mevrouw F. Swiggers. De Algemene Vergadering hernieuwde al deze bestuursmandaten. Ze zullen een einde nemen na afloop van de Algemene Vergadering die zich uitspreekt over de jaarrekening van het boekjaar 2007.

De Algemene Vergadering nam tevens kennis van het ontslag van Winnok Comm.V. op datum van 31 maart 2007.

De Algemene Vergadering benoemde de heren A. Bernard, P. Cools en mevrouw M. Mahieu als nieuwe bestuurders.

Tijdens de vergadering van de Raad van Bestuur van 27 september 2007 nam de heer A. Meers ontslag als bestuurder van Aquafin met ingang van 26 september 2007. De Raad van Bestuur vulde voorlopig – overeenkomstig art. 519 van het Wetboek van Vennootschappen – de ontstane vacature in door de BVBA André Meers met zetel Rooierweg 14 te 3740 Bilzen te benoemen met als vaste vertegenwoordiger de heer A. Meers. Deze benoeming geldt tot aan de eerstvolgende aandeelhoudersvergadering.

Sinds 27 september 2007 is de Raad van Bestuur samengesteld zoals vermeld in de tabel op p. 12. Enkel de heer L. Bossyns heeft als bestuurder een uitvoerende functie binnen de vennootschap. De overige leden van de Raad van Bestuur zijn allen niet-uitvoerende bestuurders.

Raad van Bestuur		Datum waarop mandaat vervalt: sluiten van de jaarvergadering in
Voorzitter	Ivo Van Vaerenbergh	2008
Gedelegeerd bestuurder	Luc Bossyns	2009
Bestuurders	Willy Breesch	2008
	BVBA André Meers vertegenwoordigd door André Meers	2008
	Francine Swiggers	2008
	Jhony Van Steen	2008
	Vlaamse Milieuholding, vertegenwoordigd door Roland Van Dierdonck	2008
	Alain Bernard	2008
	Pol Cools	2008
Secretaris	Marijke Mahieu	2008
	Alain Vanden Bon	

Audit comité

Willy Breesch, voorzitter
Francine Swiggers
Pol Cools
Marijke Mahieu
Vlaamse Milieuholding, vertegenwoordigd door Roland Van Dierdonck

Benoemings- en Remuneratiecomité

Jhony Van Steen, voorzitter
BVBA André Meers, vertegenwoordigd door André Meers
Francine Swiggers
Alain Bernard

Ivo Van Vaerenbergh

Ivo Van Vaerenbergh is Burgerlijk Werktuigkundig Ingenieur en Ingenieur in de milieusanering van de Universiteit Gent. Hij behaalde een diploma postgraduaat Bedrijfskunde en een Master in Business Administration aan de KULeuven. Hij startte zijn loopbaan bij de diensten Eerste-Minister-Programmatie van het Wetenschapsbeleid. Als Operationeel directeur stond hij in voor de nationale R&D programma's Energie, Leefmilieu en Secundaire Grondstoffen. In 1979 vervoegde hij Metallo Chimique NV, waar hij tot 1994 de functie van afgevaardigd bestuurder bekleedde. Hij was voorzitter van de Raad van Bestuur van de Vlaamse Milieuholding (VMH) en van het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol. Sinds 1986 is hij voorzitter-afgevaardigd bestuurder van de REM.B/Morssinkhof Hydraulics Group (Beerse, Rotterdam). Sinds 1995 is hij bestuurder bij Aquafin NV, sinds 1999 voorzitter. Hij oefent eveneens bij volgende ondernemingen/instellingen mandaten uit: Reynaers Aluminium NV, Vleemo NV, Ziekenhuis Netwerk Antwerpen vzw en Lanbokas. Bovendien is hij voorzitter van de Raad van Bestuur van Sustainable Energy Ventures (VMH).

Luc Bossyns

Luc Bossyns is Burgerlijk Ingenieur Scheepsbouwkunde van de Universiteit Gent. Hij behaalde een extra diploma van het postuniversitair programma voor bedrijfsbeheer aan de UFSIA (Antwerpen). Hij begon zijn professionele loopbaan bij Cockerill Yards Hoboken in 1977. Daarna werkte hij voor CMB en Boelwerf. Van 1993 tot 1995 was hij directeur-generaal en bestuurder van Boelwerf Vlaanderen. Daarna maakte hij de overstap naar Stork MEC. Sinds mei 2000 is hij gedelegeerd bestuurder bij Aquafin NV. Daarnaast is hij sinds 1995 zaakvoerder van Bamboss BVBA.

Willy Breesch

Willy Breesch is doctor in de Rechten en licentiaat Economische Wetenschappen van de Katholieke Universiteit Leuven. Zijn loopbaan startte op het hoofdkantoor van Cera, waar hij diverse functies op zich nam. In 1994 werd hij voorzitter van het directiecomité, waarvan hij sinds 1980 lid was. In 1998 werd hij voorzitter van de Raad van Bestuur van de KBC Bankverzekeringsholding en in 1999 voorzitter van de Raad van Bestuur van de KBC Bank. Deze mandaten werden neergelegd in 2005 wegens het bereiken van de leeftijdsgrens. Hij vervulde ook bestuursmandaten bij onder meer N.V. BIAC, N.V. Flagey, het Instituut voor Bestuurders, het VBO en het VEV. In 2001 werd hij bestuurder bij Aquafin NV. Tevens is hij erevoorzitter van de Belgische Vereniging van Banken.

André Meers

André Meers is doctor in de Psychologie, specialisatie Bedrijfspsychologie. Hij startte zijn loopbaan als assistent bij de Katholieke Universiteit Leuven. Later maakte hij de overstap naar de Generale Bank, waar hij eerst binnen het domein van HRM actief was en daarna als zeteldirecteur. Vanaf 1997 was hij Algemeen directeur bij Group Machiels. Tot vandaag is hij bij deze groep actief als adviseur. Daarnaast was hij buitengewoon docent aan de KUL, LUC en UFSIA. Naast zijn bestuursmandaat bij Aquafin, dat hij sinds mei 2006 uitoefent, is hij lid van de Raad van Bestuur van de Kinopolis Groep en Haven Genk. Hij is ook voorzitter van de bestuurscommissie van Alden Biesen.

Francine Swiggers

Francine Swiggers is licentiaat Toegepaste Economische Wetenschappen en Master in Business Administration van de Katholieke Universiteit Leuven. Zij begon haar professionele loopbaan bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek. In 1977 maakte zij de overstap naar Bacob bank. Sinds 1997 is zij actief bij Groep Arco, verantwoordelijk voor de opvolging van de financiële participaties, waar zij voorzitter is van het directiecomité. Naast diverse bestuurdersmandaten in de financieringsmaatschappijen van Groep Arco, is zij ook lid van de Raad van Bestuur bij Dexia SA, Dexia Crédit Local (France), VDK en voorzitter van Procura VZW. In mei 1998 werd zij bij Aquafin benoemd als bestuurder. Sinds 2003 is zij bovendien handelsrechter bij de Rechtbank van Koophandel te Brussel.

Jhony Van Steen

Na het beëindigen van zijn studies Economische Wetenschappen aan de ULB/VUB, was Jhony Van Steen tot 1978 verbonden aan de VUB als wetenschappelijk medewerker. In 1978 stapte hij over naar de ASLK, waar hij verantwoordelijk was voor de jongerenpolitiek. Van 1989 tot 1992 was hij achtereenvolgens adviseur, kabinetschef en adjunct-kabinetschef op het kabinet PTT en het kabinet Overheidsbedrijven. Tussen 1992 en 1993 vervulde hij de functie van bestuurder-directeur bij ASLK verzekeringen. Van januari 1994 was hij actief als directeur Publieke en Social Profit Sector voor Fortis. Hij bekleedde verschillende bestuursmandaten in verzekeringsmaatschappijen in België en Luxemburg, bij ES-finance, Belgacom, GIMV, PMV/ VPM, VIOM en de scholengroep Dender. Sinds 2001 is hij bestuurder bij Aquafin NV en voorzitter van het benoemings- en remuneratiecomité.

Roland Van Dierdonck

Prof. Dr. Roland Van Dierdonck is Burgerlijk Werktuigkundig-Elektrotechnisch Ingenieur van de Universiteit Gent en doctor of Business Administration van de Harvard University. Van 1978 tot 1980 doceerde hij aan IMD in Lausanne. In 1980 keerde hij naar België terug om les te geven aan de Universiteit Gent. Van 1987 tot 1990 en vanaf 1996 tot 1998 was hij voorzitter van de School voor Management van de Universiteit Gent. In de periode 1985 tot 1992 was hij gastprofessor bij Insead, Ecole National des Ponts et Chaussées in Parijs en de University of North Carolina in Chapel Hill. Van 1995 tot 2001 was hij gastdocent aan de Rotterdam School of Management van de Erasmus Universiteit. Van 1998 tot 2007 was hij decaan van de onafhankelijke Vlerick Leuven Gent Management School. Hij is lid van de Raad van Bestuur van de Vlerick Venture Coaching NV, de Vlaamse Milieuholding NV, Indaver NV, Site Ontwikkeling Vlaanderen NV en bij een aantal VZW's. Sedert september is hij associate director van EFMD (European Foundation for Management Development). Op 1 oktober 2007 werd hij professor emeritus van de Universiteit Gent. Sinds 2003 vertegenwoordigt hij de Vlaamse Milieuholding NV in de Raad van Bestuur van Aquafin NV.

Marijke Mahieu

Marijke Mahieu is Licentiaat Rechten, afgestudeerd aan de Universiteit Gent. Van 1975 tot 1981 werkte ze als advocaat in Gent. Sinds 1981 is ze ambtenaar bij de Stad Gent. Tot 1995 werkte ze op de Juridische Dienst in verschillende functies. Daarna promoveerde ze tot Directeur-Manager van de dienst Administratie Technische Diensten. In 1999 werd ze Directeur-Manager van de dienst Leefmilieu en Natuurontwikkeling en in 2001 waarnemend directeur-generaal van het departement Economie, Milieu en Volksgezondheid. Sinds 2003 is ze departementshoofd Werk en Economie en lid van het managementteam van de Stad Gent. Vanuit haar functie is ze ook lid van het directiecomité van het Innovatie- en incubatiecentrum NV van de Universiteit Gent, lid van het directiecomité en bestuurder van de NV De Punt Gent, lid van de Raad van Bestuur van VZW Startpunt Gent, voorzitter van de Raad van Bestuur van VZW Labeur Gent en lid van de Raad van Bestuur van Max Mobiel Gent. In 2007 werd ze benoemd als bestuurder van Aquafin NV.

Alain Bernard

Alain Bernard is Burgerlijk Ingenieur Bouwkunde en Burgerlijk Ingenieur Industrieel Beleid, afgestudeerd aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij startte zijn loopbaan bij T.V. Zeezand voor de uitbouw van de buitenhaven van Zeebrugge. Tussen 1982 en 1985 werkte hij als projectmanager bij N.V. Dredging International. Daarna werd hij directeur-generaal bij N.V. Hydro Soil Services. Vanaf 1990 werkte hij opnieuw voor de N.V. Dredging International, eerst als directeur van de Benelux-divisie en van 1995 tot 2006 als Directeur-Generaal. Van 1997 tot 2006 was hij eveneens actief als Chief Operating Officer van D.E.M.E.-Group (Dredging Environmental & Marine Engineering). Sinds 2006 is hij Chief Executive Officer van D.E.M.E.-Group en bestuurder bij verschillende dochterbedrijven uit de D.E.M.E.-Group: DEC, C-POWER, Scaldis, GEOSEA,... Sinds 2004 is hij eveneens voorzitter van de Belgische Baggerfederatie. In 2007 werd hij benoemd als bestuurder van Aquafin NV.

Pol Cools

Pol Cools is Burgerlijk Ingenieur-Architect en Ingenieur in de Milieusanering, afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit Gent. In 1972 start hij zijn carrière bij het Wegenfonds. In 1976 werkte hij op het Kabinet van minister van Openbare Werken Defraigne. Tussen 1977 en 2005 richtte hij verschillende bedrijven op in Gent. Eerst het bureau ir Pol Cools, dat later Arch & Teco NV werd. In 1984 richtte hij Cadco NV op en in 1990 Arch & Teco NV. In beide bedrijven was hij actief als bestuurder. Toen Arch & Teco NV in 2001 splitste in Arch & Teco Architectuur en Arch & Teco Netwerken, werd hij gedelegeerd bestuurder bij deze bedrijven. In 1991 richtte hij CEC nv op en in 1994 TC Upgrade nv. Ook bij deze bedrijven is hij actief als gedelegeerd bestuurder. In 1996 richtte hij Eco Support bvba en Apex bvba op, dat in 2001 omgevormd werd tot Advipex bvba. Van deze twee bedrijven is hij zaakvoerder. In 1999 richtte hij T.E.E. nv op, waar hij gedelegeerd bestuurder is. Sinds 2005 is hij mede-oprichter en bestuurder van AB-infra cvba. Sinds 2006 is hij eveneens lid van het college van vereffenaars bij Berlaymont nv 2000. In 2007 werd hij benoemd als bestuurder van Aquafin NV.

Naast de uitoefening van de bevoegdheden – zoals omschreven onder punt II.3 van het corporate governance charter – heeft de Raad van Bestuur in 2007 bijzondere aandacht besteed aan de uitwerking van een strategische visie voor Aquafin, een eigen en aangepast loonbeleid, het uitzetten van de krijtlijnen van de waterzuivering, de afrekening voor 2005, het eigen vermogen van het bedrijf, de relatie met de toezichhouders en de uitbouw van de commerciële activiteiten.

De Raad van Bestuur vergaderde in 2007 zeven keer. Vier bestuurders woonden alle vergaderingen bij en zes bestuurders waren éénmaal afwezig.

De Algemene Vergadering besliste in 2005 om een vaste vergoeding per jaar aangevuld met een vergoeding per bijgewoonde vergadering uit te betalen. Deze bedragen worden verhoogd met 20% voor de voorzitter van de Raad van Bestuur en de voorzitters van de comités. De vergoedingen worden ten laste genomen van de algemene kosten. In 2007 werden volgende bedragen overgemaakt aan negen niet uitvoerende bestuurders:

- als vergoeding voor het bijwonen van de Raad van Bestuur: een forfait van 60.676,88 euro en 33.426,17 euro aan zitpenningen;
- als vergoeding voor het bijwonen van het Audit-comité: 5.816,90 euro;
- als vergoeding voor het bijwonen van het Benoemings- en Remuneratiecomité: 4.908,86 euro.

Dergelijke vergoedingen werden niet uitgekeerd aan de bestuurder met een uitvoerende functie.

Voor de bestuurders die benoemd zijn door de Vlaamse Milieuholding worden vergoedingen in het kader van de werking van de comités aan de Vlaamse Milieuholding uitbetaald. Hierover werd met deze vennootschap op 14 oktober 2005 een overeenkomst afgesloten.

Auditcomité

In 2007 kwam het Auditcomité viermaal samen. Twee leden namen deel aan alle vergaderingen. Een lid was tweemaal afwezig. Voor de neerlegging van zijn mandaat nam één lid deel aan één vergadering. Twee bestuurders namen na hun benoeming op 28 juni 2007 tweemaal, respectievelijk eenmaal deel aan de vergadering.

Het Auditcomité heeft naast haar taken inzake controle van budgetten, ondermeer aandacht besteed aan de aanstelling en het inwerken van een nieuwe interne auditor en het actualiseren van haar audit charter in het kader van corporate governance.

Benoemings- en Remuneratiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité kwam zesmaal samen in 2007. Eén lid woonde alle vergaderingen bij. Eén lid was tweemaal afwezig en een ander lid woonde geen enkele vergadering bij. Een lid woonde na zijn benoeming op 28 juni 2007 in dit comité twee vergaderingen bij.

Dit comité heeft in 2007 naast haar gebruikelijke taken bijzondere aandacht besteed aan het uitwerken van een globale loonpolitiek voor het bedrijf en aan het vertrek van een lid van het directiecomité.

Dagelijks bestuur van Aquafin

Directiecomité

Gedelegeerd bestuurder	Luc Bossyns
Directeur Algemene Zaken	Marc Dedecker (tot 1 november 2007)
Directeur Operaties	Danny Baeten
Directeur Infrastructuur	Dirk De Waele
Commercieel directeur	Boudewijn Van De Steene

Voor de gedelegeerd bestuurder en de leden van het directiecomité wordt de vergoeding overeenkomstig de richtlijnen van het Benoemings- en Remuneratiecomité bepaald.

Controle van de vennootschap

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA

J. Englishstraat 52
2140 Borgerhout

Ernst & Young wordt vertegenwoordigd door Ronald Van den Ecker, die de heer Harry Everaerts vervangt.

Het mandaat van de commissaris vervalt bij het sluiten van de jaarvergadering van 2008.

Voor de statutaire controle over de jaarrekening van de vennootschap werd 59.740 euro (exclusief BTW) betaald aan Ernst & Young.

De vergoedingen betaald aan de commissaris voor bijzondere opdrachten en aan personen met wie de commissaris beroepshalve in samenwerkingsverband staat, bedragen over het afgelopen boekjaar 108.992 euro. Voor belastingadvies werd 12.000 euro betaald.

Toelichting bij de afwijking ten opzichte van de “Belgische Corporate Governance Code”

Aquafin past de bepalingen zoals vastgesteld in de “Belgische Corporate Governance Code” in grote mate toe. De bepalingen van de code die niet nageleefd worden, worden hierna toegelicht.

- **Bepaling 3.7 en 6.8 Handel met voorwetenschap en marktmanipulatie**

Er werden geen specifieke maatregelen genomen om in overeenstemming te zijn met de bepalingen van de Richtlijn 2003/6/EC betreffende de handel met voorwetenschap en marktmanipulatie, vermits deze niet van toepassing is op het niet-beursgenoteerde Aquafin NV.

- **Bepaling 2.2, 5.2./1, 5.3./1 en 5.4./1: Onafhankelijke bestuurders**

In de Raad van Bestuur van Aquafin NV zijn alle bestuurders onafhankelijk, met uitzondering van Ivo Van Vaerenbergh, Luc Bossyns en de Vlaamse Milieuholding, vertegenwoordigd door Roland Van Dierdonck.

- **Bepaling 7.15: Vergoeding van de leden van het uitvoerend management**

Gelet op het feit dat het bedrijf niet beursgenoteerd is, worden geen cijfers bekend gemaakt met betrekking tot de remuneratie van leden van het directiecomité (inclusief de bestuurder met een uitvoerende functie).

- **Bepaling 8.9: Samenroepen van Algemene Vergaderingen**

In de statuten van de vennootschap is de wettelijke drempel van 20% voor de bijeenroeping van een Algemene Vergadering opgenomen. Gelet op de eigenheid van het aandeelhouderschap van de vennootschap heeft een verlaging van deze drempel geen nut.

VERSLAG

VAN DE RAAD VAN
BESTUUR OVER
HET BOEKJAAR 2007

BELANGRIJKSTE EVOLUTIES TIJDENS HET BOEKJAAR	23
UITBOUW EN BEHEER VAN DE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR	27
ONDERZOEK EN PRODUCTONTWIKKELING	31
JURIDISCHE GESCHILLEN	35
BELANGRIJKSTE EVOLUTIES NA HET BOEKJAAR	37
COMMENTAAR BIJ DE BALANS	39
COMMENTAAR BIJ DE RESULTATENREKENING	41
VOORSTEL AAN DE ALGEMENE VERGADERING	43

Alain Vandelannoote, milieucoördinator

“De voorbije jaren heb ik het effect van de zuiveringsinspanningen van Aquafin op de waterlopen in Vlaanderen sterk zien toenemen. De biodiversiteit in onze beken en rivieren is duidelijk verbeterd.”

BELANGRIJKSTE EVOLUTIES TIJDENS HET BOEKJAAR

Om optimaal op de behoeften van het Vlaamse Gewest en de gemeenten te kunnen inspelen, concentreerde Aquafin zich in 2007 op een verdere verfijning van de interne werking van de organisatie. Een krachtige aansturing van het bedrijf via Balanced Scorecards, een transparant kostenmanagement en een goed kennisbeheer moeten zorgen voor een optimaal verloop van de uitbouw en het beheer van de zuiveringsinfrastructuur. Een verdere verbetering van de communicatie met gemeenten, technische partners, aangelanden en administraties is echter net zo belangrijk. Want hoe meer het bedrijf daarin investeert, hoe vlotter onze projecten verlopen. En dat komt de natuur en de maatschappij ten goede.

EU-dossier gesloten

Zoals ook in vorige jaarverslagen werd meegedeeld, had de Europese Commissie in 2002 het compromis opnieuw in vraag gesteld dat bereikt werd over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij het toekennen van de opdracht van Aquafin in 1991. Om een vergelijk met de Europese Commissie mogelijk te maken, werden de aandelen van de private en institutionele beleggers in 2006 ingekocht. Sindsdien wordt Aquafin via de Vlaamse Milieuholding (VMH) volledig gecontroleerd door het Vlaamse Gewest. Daarop heeft de Europese Commissie op 10 mei 2007 aan het Vlaamse Gewest meegedeeld dat ze, op basis van de huidige stand van de rechtspraak van het Hof van Justitie, het dossier zou sluiten.

Financiële beslissingen

VERDERE KAPITAALVOLSTORTING

Eind november 2007 heeft de aandeelhouder Vlaamse Milieuholding een gedeeltelijke volstorting van het kapitaal uitgevoerd, voor een bedrag van 50.003.752,88 euro. Daarmee is 75% van het kapitaal volstort. In navolging hiervan is op 17 december 2007 een vierde addendum aan de beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en Aquafin ondertekend, waarin de berekening van het rendement voor de aandeelhouder gewijzigd is. Voor 2008 is het rendement op 3,5% vastgesteld. De budgettaire impact hiervan geeft een besparing op het niveau van het Vlaamse Gewest voor ongeveer 4,5 miljoen euro. De fondsen van de kapitaalvolstorting zijn aangewend om de werken in uitvoering te financieren. Concreet gebeurde dit onder de vorm van een afbouw van de financiering op korte termijn.

BEHOUD VAN DE CREDIT RATING EN HET STEP LABEL

In april 2007 bevestigde het onafhankelijke ratingkantoor Moody's in zijn jaarlijkse analyserapport de hoogst mogelijke AAA rating voor Aquafin. Aan het commercial paper blijft een goede P-1 rating toegekend.

Met zijn commercial paper programma voldoet Aquafin aan de vooropgestelde standaarden, uiteengezet in de STEP Markt Conventie. STEP staat voor Short Term European Paper en is bedoeld om de convergentie van standaarden in de Europese markt voor kortlopende papieren te bevorderen. Om het label te behouden, moet Aquafin een jaarlijkse informatie-update bezorgen. Met het STEP-label krijgt Aquafin gemakkelijker toegang tot nieuwe financiële markten en nieuwe investeerders.

EXTRA LIQUIDE MIDDELEN IN 2007

In 2007 werden er minder leningen opgenomen. Sinds juli 2007 is er geen financiering op lange termijn meer aangetrokken. Aquafin beschikte namelijk over extra liquide middelen door enerzijds de bijkomende kapitaalvolstorting en anderzijds de verwachte inkomsten van de vervroegde terugbetaling van de BTW-vordering op het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Regering had eind 2005 een dading-overeenkomst afgesloten om het BTW-geschil met de Federale Regering over het toe te passen tarief van 6% of 21% te beëindigen. Deze dadingovereenkomst hield in dat Aquafin het bedrag van de dading aan de BTW-administratie zou overmaken en dat het Vlaamse Gewest de financiële last over 15 jaar zou terugbetalen. Voor deze financieringskost sloot Aquafin in december 2005 een lening op lange termijn af. Eind 2007 stond er nog 202.740.000 euro open van deze lening. In samenspraak met het kabinet Leefmilieu, de Vlaamse Milieumaatschappij, Aquafin en de drinkwatermaatschappijen, is eind 2007 een factuur uitgestuurd aan de drinkwatermaatschappijen ten bedrage van 202.740.000 euro om de BTW-vordering vervroegd terug te betalen. De vervaldag van deze factuur lag begin 2008. De vervaldata van het commercial paper zijn gegroepeerd op die datum als anticipatie op de ontvangsten van deze vervroegde terugbetaling van de BTW-claim. Begin 2008 zal het commercial paper programma dan ook afgebouwd zijn. De lening onderliggend aan de BTW-vordering is niet vervroegd terugbetaald aan de banken. Het doel van deze lening is, met goedkeuring van de banken, omgezet naar een financiering van investeringen, zodat ze ondergebracht kan worden onder de affectatieovereenkomst.

Aquafin's tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden op korte termijn belegd. Eind 2008 zal de financiering teruggekeerd zijn naar haar normale niveau en zal er terug meer korte termijn schuld uitstaan.

RENTEMANAGEMENT TOEGEPAST OP GROTER SCHULD-PERCENTAGE

Sinds 2006 heeft Aquafin een actief rentemanagement ingevoerd. Zo wil Aquafin de financieringskost optimaliseren. Dat gebeurt door de omzetting van een gedeelte van de schuld van vaste naar variabele rentevoeten, waardoor geprofiteerd kan worden van het doorgaans positieve verschil tussen de rentevoeten op lange en korte termijn. Tegelijkertijd is er een mechanisme ingesteld voor bescherming tegen het risico van stijgende rentevoeten. In 2007 is het percentage van de onderliggende schuld waarop het rentemanagement mag toegepast worden, opgetrokken van 25% naar 35%. Naast het uitwerken van strategieën op bestaande leningen, kunnen sinds 2007 ook toekomstige financieringsbehoeften – over de volgende 7 tot 10 jaar – ingedekt worden ter bescherming tegen mogelijke rentestijgingen in de toekomst. Maximum 50% van de onderliggende waarde komt in aanmerking voor deze vorm van indekking. De besparingen door rentemanagement komen voor 50% in mindering van de factuur aan de drinkwatermaatschappijen. De andere 50% wordt gereserveerd om geïmplementeerde strategieën te optimaliseren.

FINANCIERING VAN DE GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Aquafin onderzoekt of het systeem van de financiering van de bovengemeentelijke infrastructuur ook kan opgezet worden voor de gemeentelijke activiteiten. Voor de gemeente betekent dit een beperking van hun administratie. Alle contracten worden namelijk rechtstreeks door Aquafin afgesloten, waardoor er bijkomend schaalvoordelen kunnen worden verkregen door het opzetten van kaderovereenkomsten. Op die manier worden ook de facturen gecentraliseerd en is de investering gemakkelijk te begroten. Het is de gemeente die bepaalt welke projecten worden uitgevoerd, wat de timing ervan is en met welk globaal (jaar)budget gewerkt kan worden. Door aan de gemeenten betalingsmodaliteiten voor hun gemeentelijke activiteiten aan te bieden, kunnen ze de betaling van de investering spreiden en/of de geplande investeringen versneld uitvoeren. Daarbovenop kan de gemeente genieten van de financieringservaring van Aquafin.

Verdere ontwikkeling van ecologische indicatoren

Om invulling te geven aan zijn functie van ecologisch toezichthouder op Aquafin heeft de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) een ecologisch indicatorenkader uitgewerkt. Het accent ligt niet alleen op de werking van de zuiveringsinstallaties. De ecologische resultaten van de volledige zuiveringsinfrastructuur worden beoordeeld: van collectoren, overstorten en pompstations tot aan de zuiveringsinstallaties. De Vlaamse Milieumaatschappij wil niet alleen nagaan of de rioolwaterzuiveringsinstallaties voldoen aan de effluentnormen, maar bijvoorbeeld ook of er steeds voldoende debiet opgepompt wordt, zodat er geen vermijdbare overstorten optreden. Ook de wijze waarop er ingegrepen wordt in geval van incidenten wordt mee beoordeeld.

In de loop van 2007 werd het indicatorenkader verder verfijnd na constructief overleg tussen VMM en Aquafin. Hierbij was steeds het uitgangspunt dat de indicatoren niet opleggen hoe een installatie moet geëxploiteerd of gestuurd worden, maar wel welk ecologisch resultaat ervan verwacht wordt.

De Raad van Bestuur heeft zich akkoord verklaard om op deze basis verder te werken en het lopende proefproject uit te breiden tot 41 zuiveringsgebieden. Hiermee zullen meer dan 50% van alle aangesloten inwoners opgenomen zijn in het proefproject.

De concrete invulling van alle indicatoren vraagt in sommige gevallen ook bijkomende meetgegevens. Daarom wordt in 2008 gestart met de plaatsing van debietmeters op de belangrijkste pompstations.

UITBOUW EN BEHEER VAN DE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Aquafin houdt steeds zijn opleveringstarget voor ogen, maar we vinden het resultaat pas 100% geslaagd als het bedrijf bij de projectuitvoering voldoende aandacht heeft getoond voor hinderbeperkende maatregelen en de veiligheid van de mensen op de werf. Balanced Scorecard-metingen volgen zowel onze bouwactiviteiten als de maatschappelijke impact ervan op. Op de zuiveringsinstallaties werden er bijkomende inspanningen gedaan voor een nauwgezette processturing en -opvolging, gekoppeld aan een gedetailleerde kostenanalyse van onze zuiveringsactiviteiten.

Nu de infrastructuur voor de richtlijn Stedelijk Afvalwater grotendeels uitgebouwd is, neemt het onderhoud en beheer van de bestaande zuiveringsinfrastructuur een steeds belangrijkere plaats in. Daarom maakt Aquafin werk van een verbeterd 'asset management' en 'risk based maintenance'. Met een goed risicobeheer komt de klemtoon te liggen op preventief onderhoud, waardoor de werk- en budgetverdeling geoptimaliseerd kunnen worden. De invoering van activity based costing (ABC) moet een duidelijker inzicht geven in de kostprijs van de verschillende activiteiten van het bedrijf. In 2007 werkte Aquafin aan de invoering van ABC-costing binnen de directie Operaties. De andere directies komen in een later stadium aan bod. Er werd een ABC model opgemaakt per zuiveringsgebied, waarbij activiteiten werden geuniformiseerd om onderlinge benchmarking mogelijk te maken. Via dit systeem zullen op termijn de operationele kosten beter kunnen worden gemanaged en gebudgetteerd.

Projecten in portefeuille

De actieve opdrachtenportefeuille aan investeringsprojecten van Aquafin bedroeg op 31 december 2007 ruim 1,11 miljard euro voor 856 projecten. Sinds de oprichting van Aquafin werden er 1.843 investerings- en renovatieprojecten opgeleverd aan het Vlaamse Gewest, voor een totaal van 2,30 miljard euro.

Het aanbestedingsvolume behaalde in 2007 het hoogste niveau van de voorbije vijf jaar. Aquafin bracht voor ruim 163,8 miljoen euro aan bovengemeentelijke projecten op de markt. Rekening houdend met het aandeel van gemeenten en intercommunales is het bedrag zelfs 245 miljoen euro.

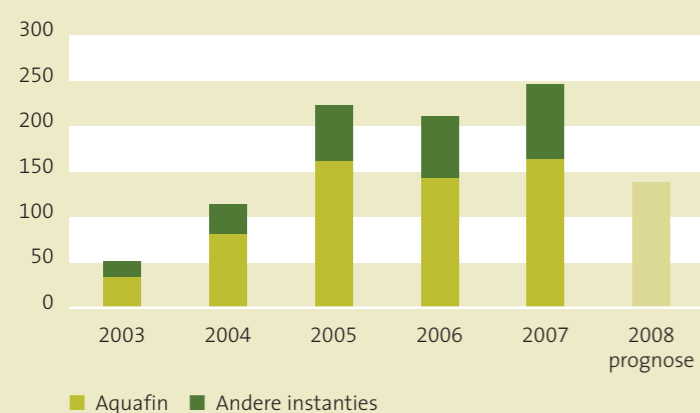
Er zijn in Vlaanderen nog drie agglomeraties groter dan 10.000 inwoners-equivalent waar geen zuiveringsinstallatie operationeel is. De werken in Bambrugge, Beveren-Leie en Tervuren zijn echter volop aan de gang.

Jaar na jaar slaagt Aquafin er in om de vooropgestelde opleveringsniveaus te halen. In 2007 werden er voor 156,8 miljoen euro projecten opgeleverd, waarvan 26,5 miljoen euro voor projecten op zuiveringsinstallaties en 130,3 miljoen euro voor de uitbouw van het rioleringsstelsel.

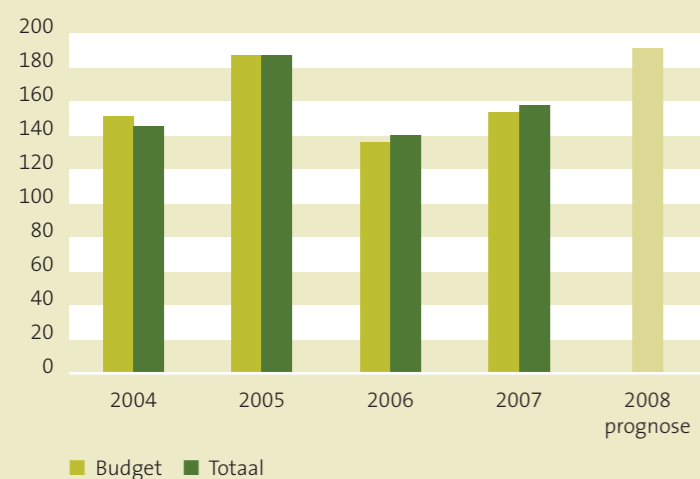
Waarde projectenportefeuille (mio EUR)

	Aantal projecten	Waarde
Opgeleverd	1.843	2.298,78
Gegund en aanbesteed	251	420,22
In ontwerp	605	695,34
Totaal	2.699	3.414,34

Aanbestedingsritme (in miljoen euro)

Opleveringsritme (in miljoen euro)

Patrimonium

Eind 2007 was Aquafin verantwoordelijk voor de exploitatie van 220 rioolwaterzuiveringsinstallaties. Om het afvalwater naar de zuiveringsinstallaties te transporteren had Aquafin 4.275 km leidingen in beheer. Dit is een toename met 222 km ten opzichte van 2006. Sinds zijn oprichting heeft Aquafin 3.095 km leiding aangelegd. De overige 1.180 km is overgenomen infrastructuur. Aquafin beheerde 958 bovengemeentelijke pompstations, waarvan 738 pompstations door het bedrijf zelf gebouwd zijn.

Zuiveringsresultaten

Alle rioolwaterzuiveringsinstallaties die opgeleverd zijn aan het Vlaamse Gewest en waarvoor de Vlaamse Milieu-maatschappij een controleprogramma lopende heeft, werden geëvalueerd. Voor 2007 gaat het om 216 installaties.

192 installaties of 88,9% van de geëvalueerde installaties voldeden aan alle opgelegde normen. Dat zijn drie installaties méér dan in 2006, maar procentueel beschouwd is het resultaat minder gunstig dan in 2006.

Vier installaties konden niet voldoen aan de effluentnormen van de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater. Twintig installaties of 9,3% voldeden niet aan de verstrengde normen van de Vlaamse Milieu-maatschappij, ondanks het feit dat Aquafin in 2007 meer proactieve maatregelen nam dan in 2006. Het zuiveringsproces werd nog intensiever opgevolgd dankzij bijkomende plaatsingen van monitoren en betere sturingen. Een bijkomende dosering van koolstofbronnen, vlokvervaarders en defosfatatiemiddelen hielp veel installaties de normen te halen.

Verregaande vermenging van het binnenstromende afvalwater met grondwater, oppervlaktewater of hemelwater, is voor de meeste installaties de reden waarom ze niet aan de vooropgestelde verwijderingspercentages voldoen. Vooral de zuiveringsinstallaties in het noorden van Antwerpen, Oost-Vlaanderen en delen van West-Vlaanderen hadden met verdunning van het influent af te rekenen. Van de installaties die niet aan alle normen voldeden, scoorden maar liefst 17 installaties in 2007 een nieuw verdunningsrecord. Niet toevallig haalden deze installaties ook hun verplichte verwijderingspercentages niet. Hoe performant de installatie ook werkt, als het influent verdund is, gaat het verwijderingspercentage voor verschillende parameters onvermijdelijk achteruit. Van de 216 geëvalueerde zuiveringsinstallaties, waren er 83 met een BZV-waarde lager dan de minimum-waarde uit de referentieperiode 2002-2006, waarop de huidige verwijderingspercentages gebaseerd zijn.

In drie Vlaamse agglomeraties waar volgens de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater stikstof moet worden verwijderd, was er eind 2007 nog geen zuiveringsinstallatie operationeel. Dat zijn er twee minder dan vorig jaar, aangezien RWZI Grimbergen (90.000 inwonerequivalent) in september 2007 werd opgeleverd aan de aannemer en RWZI Beveren (32.400 inwonerequivalent) eind 2007 bedrijfsklaar was.

De gemiddelde verwijderingspercentages bleven stabiel voor alle gemeten parameters. De stikstofverwijderingsnorm van 75%, die het Vlaamse Gewest zichzelf in 1995 oplegde voor alle zuiveringsinstallaties samen, bleek in het verleden problematisch. In 2007 werd de norm opnieuw gehaald, na het eerste succes van 2006.

Positief is dat er in 2007 meer vuilvracht uit het afvalwater is verwijderd. De 15% méér water die naar de zuiveringsinstallaties gevoerd werd, kwam niet via overstorten in de beken terecht, wat uiteraard een goede zaak voor het milieu is.

De vuilvracht die in 2007 naar de zuiveringsinstallaties werd gevoerd, komt overeen met 4,26 miljoen aangesloten inwoners (gemiddelde op basis van de schattingen van de 5 gemeten parameters).

Sanering van bedrijfsafvalwater

Alle bedrijven die hun afvalwater lozen op de zuiveringsinfrastructuur van Aquafin en over een eigen waterwinning beschikken, konden vanaf 2006 een contract afsluiten met Aquafin voor de zuivering van hun afvalwater. De vergoeding die ze aan Aquafin betalen, wordt in mindering gebracht van de heffing van de Vlaamse Milieu-maatschappij. De factuur van Aquafin is voor deze bedrijven een aftrekbare kost, in tegenstelling tot de heffing.

ONDERZOEK EN PRODUCTONTWIKKELING

Bedrijven die voldoen aan de voorwaarden van 'klein bedrijf' of 'bedrijf met kleine impact', kregen een typecontract. Voor de overige bedrijven is het contract afhankelijk van de restcapaciteit van de zuiveringsinstallatie waarop die bedrijven hun afvalwater lozen. Voor een aantal andere bedrijven zal de infrastructuur van Aquafin dan weer moeten aangepast worden. De investeringskosten worden doorgerekend aan de betrokken bedrijven.

In 2007 werden 60 nieuwe contracten afgesloten, waarvan 13 contracten afkomstig van 33 aanvragen in 2007. De overige 47 contracten in 2007 zijn het resultaat van aanvragen die in 2006 zijn ingediend maar die pas in 2007 tot een effectief contract hebben geleid.

Voor de bedrijven die in 2006 een saneringscontract met Aquafin hadden afgesloten, werden in 2007 256 facturen verstuurd, voor een totaalbedrag van 6.254.508,17 euro.

Commerciële projecten

Aquafin kon in 2007 zijn aandeel op de gemeentelijke markt opnieuw uitbreiden. Ongeveer de helft van de Vlaamse steden en gemeenten besteedden de uitbouw en het beheer van hun rioleringsstelsel al uit. Daarvan koos 38% voor een samenwerking met Aquafin. 6% opteerde voor een concessie met Aquafin, 22% voor een overeenkomst met Ri-Ant, een samenwerking tussen drinkwatermaatschappij AWW en Aquafin, en 10% voor een overeenkomst met RioAct, een samenwerking tussen drinkwatermaatschappij VMW en Aquafin. De commerciële omzet van Aquafin steeg beduidend in 2007, maar is nog steeds niet substantieel ten opzichte van de totale omzet van Aquafin.

Aquafin investeert in eigen onderzoek en productontwikkeling om het beheer van de zuiveringsinfrastructuur verder te optimaliseren. Maar onze kijk is ruimer dan dat. Tegelijkertijd wil het bedrijf zijn kennis verbreden en technologische toepassingen ontwikkelen om tegemoet te komen aan maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering, energiebesparing, rationeel watergebruik en verdergaande zuivering van water.

Optimalisatie van de werking van het rioolstelsel

De voorbije jaren werden er steeds meer projecten opgezet rond de optimalisatie van de werking van het rioolstelsel. De werking van een rioolwaterzuiveringsinstallatie is immers afhankelijk van de samenstelling van het afvalwater dat er toekomt. Als het afvalwater te sterk verdund is met grondwater, oppervlaktewater en hemelwater, verminderen de prestaties van de zuiveringsinstallatie.

In 2007 is er een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van asset management voor collectoren en riolen. Onder meer wordt gewerkt aan de modellering van zwavelzuuraantasting en het voorkomen van geurhinder als gevolg van de aanwezigheid van sulfides in de riolen.

Een interdepartementale werkgroep is gestart met de verkenning van de mogelijkheden voor optimalisatie van de werking van de riolen via real time meet- en regeltechnieken. In testgebied Kessel-Lo loopt er een onderzoek in samenwerking met IFAK (Institut für Automation und Kommunikation Magdeburg).

De klassieke modellering van riolen vergt lange rekentijden. Hybride en conceptuele modellering kunnen het rekenproces mogelijk versnellen. Met de hybride modellering bleek het mogelijk om de modelleringstijd zo goed als te halveren. De conceptuele modellering die Aquafin zelf ontwikkelt, maakt een nog kortere modelleringstijd mogelijk. De modellering van de zogenaamde opstuwingsvormt nog een laatste knelpunt. Op het stelsel van Herent bestudeert Aquafin de randvoorwaarden om een bestaand model te kunnen toepassen als een operationeel betrouwbaar model. Op termijn moet dit leiden tot de modellering van overstorten.

Optimalisatie van het zuiveringsproces

In 2007 werden de zuiveringsinstallaties verder uitgerust met intelligente sturingen, gebaseerd op online metingen van één of meerdere relevante parameters als nitraat, ammonium, fosfaat, slibdekenhoogte en droge stof.

Specifieke exploitatieproblemen worden steeds vaker aangepakt met 'Computational fluid dynamics' modellering (CFD), een methode voor de analyse van stromingsproblemen in een tank.

Zuiveringsresultaten

	2007 (216 geëvalueerde installaties)	2006 (207 geëvalueerde installaties)
Installaties die aan alle normen voldoen	192 (88,9%)	189 (91,3%)
Installaties die aan de normen voldoen, behalve de Vlarem Kleine Trein-aanpassingen	20 (9,3%)	16 (7,7%)
Installaties die niet voldoen aan de normen van de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater	4 (1,8%)	2 (1,0%)

Verwijderingspercentages per gemeten parameter

	2007	2006
Biologische zuurstofvraag	97%	97%
Chemische zuurstofvraag	88%	89%
Zwevende stoffen	94%	95%
Stikstof	75%	75%
Fosfor	84%	85%

Verwijderde vuilvrucht per gemeten parameter (t.o.v. 2006)

Biologische zuurstofvraag	+0,2%
Chemische zuurstofvraag	+5,4%
Zwevende stoffen	+11,6%
Stikstof	+7,6%
Fosfor	+4,7%

Hergebruik van gezuiverd afvalwater vier dagen onder de loep in Antwerpen

▲ In landen met een gematigd klimaat zoals België, waar er geen fysisch watertekort is, is hergebruik van gezuiverd afvalwater (nog) geen noodzaak, maar wel van toenemend belang om de natuurlijke watervoorraden te beschermen. Om die reden opende Z.K.H. prins Laurent, voorzitter van het KINT, officieel de conferentie in Antwerpen. Minister-President Kris Peeters benadrukte er het belang van een verdere ontwikkeling van de sector voor Vlaanderen.

De mogelijkheden voor gezuiverd rioolwater zijn quasi onbeperkt, maar nog steeds sterk onderbenut. Op de 6de internationale IWA-conferentie rond terugwinning en hergebruik van gezuiverd afvalwater, die Aquafin in oktober 2007 samen met drinkwatermaatschappij IWVA en de projectgroep Reclaim Water organiseerde, bogen ruim vierhonderd specialisten uit de hele wereld zich over zaken als garantie van de volksgezondheid, technologische verbetering en publieke acceptatie. De conferentie was een groot succes en kon rekenen op heel wat waardering en aandacht van de Vlaamse pers en de internationale vakpers.

Valorisatie van effluent als 'nieuw water'

Van 9 tot 12 oktober 2007 namen ruim 400 deelnemers uit meer dan 60 landen deel aan de 6de gespecialiseerde conferentie van de International Water Association over terugwinning en hergebruik van effluent, onder de titel "Wastewater reclamation and reuse for sustainability". De conferentie werd georganiseerd door Aquafin, in samenwerking met de drinkwatermaatschappij IWVA en de projectgroep Reclaim Water. De lancering van het begrip "nieuw water" wordt voortgezet in 2008. Er is een strategische nota in opmaak voor het opheffen van barrières om hergebruik van effluent ook in Vlaanderen op grotere schaal mogelijk te maken.

Partner in internationale onderzoeksprojecten

In 2007 werkte Aquafin verder mee aan vijf Europees gesubsidieerde onderzoeksprojecten.

Reclaim Water is gericht op het hergebruik van effluent via bodempassage en de problematiek van de concentraatstromen die ontstaan bij gebruik van omgekeerde osmose. Op RWZI Wulpen wordt een pilootinstallatie van het gepatenteerde Biomac systeem geëvalueerd, die moet zorgen voor een nog verdergaande zuivering van het afvalwaterconcentraat.

Amedeus is gericht op de optimalisatie van de Europese membraanbioreactortechnologie (MBR) in kleinschalige en middelgrote huishoudelijke afvalwaterzuiveringsinstallaties. De optimalisatie van de exploitatie van MBR-systemen maakt ook het voorwerp uit van het Marie-Curie uitwisselingsproject MBR-TRAIN.

OpenMI LIFE heeft tot doel om in een Europees onderzoeksconsortium de koppeling te demonstreren van bestaande simulatiesoftwarepakketten, zoals bijvoorbeeld de koppeling van de simulatie van de werking van riooloverstorten aan de simulatie van het ontvangende oppervlaktewater.

NEPTUNE focust op technologische oplossingen om tegemoet te komen aan te verwachten toekomstige normen, door de upgradage van bestaande infrastructuur en de ontwikkeling van nieuwe technieken voor duurzame afvalwaterzuivering.

In december keurde de Europese Commissie een nieuw onderzoeksproject goed van een internationaal consortium onder leiding van de universiteit van Saarland, met Aquafin als één van de uitvoerende partners. Doel van dit project, ATRON genoemd, is de ontwikkeling van een goedkope en onderhoudsvriendelijke sensor voor nutriënten.

JURIDISCHE GESCHILLEN

In 2007 dienden zich geen nieuwe belangrijke gedingen aan.

Opvolging van het EU-dossier

De Europese Commissie heeft in 2002 het compromis opnieuw in vraag gesteld dat bereikt werd over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij het toekennen van de opdracht van Aquafin in 1991. In dit dossier werd, zoals eerder in dit verslag gemeld, een tweede compromis bereikt, waarna het dossier gesloten werd.

Een overzicht van ontwikkelingen in gedingen die enig risico inhouden

WATEROVERLAST IN EEN WOONWIJK

Dit dossier behandelt schade als gevolg van wateroverlast bij meer dan driehonderd bewoners van een woonwijk in 1998. In het in 2006 neergelegde definitieve verslag van de gerechtsexperten werden, zonder precieze grenzen aan te geven, de technische oorzaken enerzijds gelegd bij de onvoldoende afvoercapaciteit van het Grote Schijn, eigendom van het Vlaamse Gewest, en anderzijds in het niet kunnen functioneren van de overstorten van de Ringcollector op de Schijncollector, eigendom van Aquafin. Dit dossier wordt verder nauwgezet opgevolgd in samenwerking met de verzekeringsmaatschappij en onze raadsman. Eind vorig jaar werd de rechtbank gevraagd conclusietermijnen te bepalen.

WATEROVERLAST IN EEN BEDRIJF

Met een bedrijf loopt een geschil naar aanleiding van wateroverlast in 1998. De rechtbank van eerste aanleg bevestigde het standpunt van de gerechtsdeskundige dat deze wateroverlast als overmacht dient bestempeld te worden. Het bedrijf ging in beroep tegen deze uitspraak. Er werden conclusietermijnen voor de laatst vermelde procedure vastgelegd.

GRONDOVERSCHOTTEN

Een aannemer vorderde de betaling van een vergoeding voor het afvoeren van overtollige gronden naar een stortplaats in 1999. Het door de gemeente tegen dit arrest, dat de aannemer gelijk gaf, ingestelde cassatieberoep werd afgewezen. De gemeente vrijwaarde Aquafin voor de aan de aannemer verschuldigde bedragen. Deze zaak kon dus afgesloten worden zonder enige financiële impact voor Aquafin.

BELANGRIJKSTE EVOLUTIES NA HET BOEKJAAR

Optimalisatieprogramma 2009 opgedragen

Begin 2008 heeft de Vlaamse Regering het Optimalisatieprogramma 2009 aan Aquafin opgedragen, ter waarde van 150 miljoen euro. Daarvan is 99,8 miljoen euro bestemd voor de uitvoering van 101 nieuwe projecten.

700 miljoen euro voor gemeentelijke rioleringsuitbouw

De Vlaamse Regering heeft begin 2008 een aantal nieuwe beleidsaccenten gelegd, waaronder bijkomende investeringen in de gemeenten. Eén van de maatregelen is een verhoging van het gewestelijk aandeel in de rioleringsinspanningen die nog in de gemeenten moeten geleverd worden. Aquafin zal hiervoor 700 miljoen euro extra opgedragen krijgen, gespreid over zeven jaren. Zo kan de uitbouw van de rioleringsinfrastructuur in Vlaanderen verder worden versneld met het oog op de Europese kaderrichtlijn Water.

Afsluiting van het boekjaar 2005 en volgende

Tot op heden is het boekjaar 2005 en volgende conform artikel 5.bis-1 van de beheersovereenkomst nog niet afgesloten. Theoretisch kan deze beslissing een impact hebben op het resultaat. Zoals gebruikelijk heeft Aquafin – rekening houdend met de ervaring uit de vorige jaren – een provisie aangelegd voor kosten die niet zouden vergoed worden. Deze werkwijze impliceert dat het resultaat van het boekjaar 2007 niet zal beïnvloed worden. Er is nog onzekerheid met betrekking tot de definitieve beslissing over deze afsluiting, maar Aquafin is er na analyse van de kosten van overtuigd dat de provisies voor de boekjaren 2005 tot en met 2007 voldoende zijn.

Gebreken in constructie RWZI Deurne

Na oplevering van de gerenoveerde RWZI Deurne bleek dat er onvoldoende wapening werd voorzien in de tussenwanden van het beluchtingsbekken. De herstellingskost zal aanzienlijk zijn, ongeacht de gebruikte methode. Op dit ogenblik lopen er zowel gesprekken over de te gebruiken herstellwijze als tussen de verschillende betrokken verzekeraars. Het aanleggen van een provisie is op dit ogenblik niet noodzakelijk.

COMMENTAAR BIJ DE BALANS

Op het einde van het boekjaar bedraagt het balanstotaal 2.398 miljoen euro, 68 miljoen euro hoger dan vorig boekjaar. Deze toename resulteert uit de netto aangroei van de investeringen in de waterzuiveringsinfrastructuur in opdracht van het Vlaamse Gewest. De installaties blijven eigendom van Aquafin tot het einde van de beheersovereenkomst met het Vlaamse Gewest.

Vanaf 2005 worden als gevolg van de addenda aan de beheersovereenkomst de aanverwante projectkosten op eenzelfde tempo afgeschreven als de investeringen. Tevens worden de investeringen in de hydronautstudies niet langer onmiddellijk in kosten genomen, maar over een periode van 15 jaar afgeschreven.

Door de verdere toename van de aanbestedingen ten opzichte van vorige jaren was er een hogere graad van bouwactiviteit tijdens het afgelopen jaar, die concreet wordt vertaald in een verdere toename van de werken in uitvoering met 13% tot 304 miljoen euro. De sterke stijging houdt verband met het aantal dringende ERSA-P projecten dat intussen gedeblokkeerd kon worden en in uitvoering kon gaan.

Onder de financiële vaste activa is de meerderheidsparticipatie opgenomen van Aquafin in Aquaplus, ten bedrage van 0,535 miljoen euro. Per 31 december 2007 werd deze participatie bij Aquafin gewaardeerd op basis van de meest recente financiële informatie. Als gevolg daarvan kon op deze deelneming een deel van de vroeger aangelegde minwaarde teruggenomen worden.

De prestaties buiten het kader van de overeenkomst die nog niet voltooid zijn, worden opgenomen onder de rubriek 'Bestellingen in uitvoering'. Ook voor deze activiteiten valt een sterke groei op.

Midden oktober 2005 werden definitieve overeenkomsten afgesloten tussen de Federale Regering, het Vlaamse Gewest en Aquafin, die een einde maakten aan het BTW-geschil tussen Aquafin en de BTW-administratie. Als gevolg van deze overeenkomsten heeft Aquafin een bedrag van 226 miljoen euro betaald aan de BTW-administratie. Dit bedrag wordt op een termijn van 15 jaar geleend bij een consortium van 4 banken. In 2007 werd 11,9 miljoen euro afgelost van deze lening. Op basis van de overeenkomst van 26 april 2002 worden alle gevolgen van het BTW-geschil erkend als een redelijke kost. Tegenover de langlopende financieringsschuld ontstaat aldus een vordering op dezelfde termijn. Het Vlaamse Gewest besliste einde 2007 om over te gaan tot een vervroegde aflossing van deze BTW-vordering. Op basis van deze beslissing factureerde Aquafin eind 2007 202,74 miljoen euro aan de drinkwatermaatschappijen. Dit veroorzaakt een – weliswaar tijdelijke – sterke toename van de handelsvorderingen van 8,6 miljoen euro tot 224,7 miljoen euro per einde 2007.

Op 29 november 2007 ging de Vlaamse Milieuholding over tot een gedeeltelijke kapitaalvolstorting, ten bedrage van 50 miljoen euro. Door de implementatie van een nieuw addendum aan de beheersovereenkomst vanaf dezelfde datum, wordt aan de eigen middelen van Aquafin een aangepaste vergoeding toegekend.

Indien de Algemene Vergadering de voorgestelde winstverdeling aanvaardt, wordt de wettelijke reserve met 0,518 miljoen euro verhoogd. De beschikbare reserve blijft ongewijzigd.

COMMENTAAR BIJ DE RESULTATENREKENING

In uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaamse Gewest worden de investeringen terugbetaald over 15 jaar. Dit terugbetalingsritme verloopt sneller dan de afschrijvingen. Hierdoor ontstaat een positief saldo dat na de terugbetalingen zal aangewend worden om de afschrijvingen verder te financieren. Dit positief saldo wordt – met goedkeuring van de Commissie Boekhoudkundige Normen – op de passiefrekening 'kapitaalsubsidies' geregistreerd. Het bedrag van 626 miljoen euro heeft betrekking op alle projecten die tot het einde van het boekjaar werden opgeleverd.

De voorziening voor risico's en lasten blijft op hetzelfde niveau als vorig jaar. Op basis van de meest recente gegevens werden de nodige aanpassingen gedaan. Op te merken valt dat het aantal lopende juridische geschillen, in het bijzonder met betrekking tot aangelanden, nog verder gedaald is. De voorziening voor risico's en lasten heeft betrekking op juridische geschillen, verzekeringsdossiers, geschillen in het kader van de uitvoering van de beheersovereenkomst, verwerking van het slib gebufferd in de installaties en brugpensioenen.

De financiering op lange termijn is gebaseerd op de affectatieovereenkomst. Die bepaalt dat het saldo van de kredieten op lange termijn kleiner moet zijn dan de aanspraken die Aquafin heeft op de drinkwatermaatschappijen, respectievelijk het Vlaamse Gewest. Deze aanspraken bestaan uit het nog niet betaalde gedeelte van de al opgeleverde investeringsprojecten. Eind 2007 was dit bedrag 1.179 miljoen euro. In dit kader heeft Aquafin 100 miljoen euro kredieten op lange termijn opgenomen, waarvan 25 miljoen euro bij de Europese Investeringsbank en 75 miljoen euro bij commerciële banken.

Rekening houdend met de terugbetalingen van al eerder opgenomen leningen en de in mei 2006 uitgegeven obligatielening op 7 jaar ten bedrage van 100 miljoen euro, bedraagt het saldo van de bankleningen op lange termijn 1.066 miljoen euro, waarvan 113 miljoen euro binnen het jaar moet terugbetaald worden. Onder de financiering op lange termijn is tevens de voorfinanciering van de afgesloten BTW-dading opgenomen, ten bedrage van 203 miljoen euro. Na betaling van de uitstaande claim zal deze lening verder behouden blijven voor de financiering van de investeringsprojecten.

De leningen op korte termijn worden verder afgebouwd van 217,3 miljoen euro tot 204,8 miljoen euro per einde 2007. Dit laatste bedrag betreft enerzijds 166,4 miljoen euro opnames binnen het 'commercial paper' programma ter waarde van 400 miljoen euro. Anderzijds werd binnen de bestaande kredietlijnen ten bedrage van 277,5 miljoen euro, inclusief de gesyndiceerde lening, voor 38,4 miljoen euro aan opnames verricht. Een deel van de werken in uitvoering wordt gefinancierd door middel van de uitgegeven obligatielening op zeven jaar.

In de beheersovereenkomst met het Vlaamse Gewest is bepaald dat de vergoeding van Aquafin gebeurt op basis van de doorrekening van alle redelijke kosten, verhoogd met een vergoeding voor de aandeelhouders die gebaseerd is op hun inbreng in het eigen vermogen. Hieruit volgt dat de kosten en opbrengsten in grote mate een spiegelbeeld zijn van elkaar.

De verhoging van de kosten en in het bijzonder deze van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen en bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen ligt in de lijn van de groei van de infrastructuur die door Aquafin geëxploiteerd wordt.

Bovendien participeert Aquafin vanaf 2007 in de exploitatiekosten van de zuiveringsinfrastructuur van het Brusselse Gewest. Einde 2007 werd het contract tussen beide gewesten overgenomen door de respectieve bedrijven belast met de zuiveringsopdracht.

Het steeds groeiende patrimonium verklaart tevens de continue groei van de afschrijvingen. Vanaf 2006 worden de investeringen pro rata afgeschreven.

De beweging op de waardeverminderingen en provisies heeft betrekking op waardeverminderingen en provisies voor bedragen die het Vlaamse Gewest tijdens het afgesloten boekjaar heeft betwist.

De afname van de bankschulden op korte en lange termijn resulteert in een afname van de kosten van schulden met 1,0 miljoen euro, ondanks de gestegen rentevoeten op korte en lange termijn in 2007. In 2007 ging Aquafin over tot de herfinanciering van de eerste drie in het verleden opgenomen bankleningen op lange termijn. Deze operatie levert Aquafin over de ganse resterende looptijd van deze leningen een aanzienlijk financieel voordeel op. In 2006 startte Aquafin met een actief rentemanagement, waarvan de eerste vruchten in 2007 geplukt werden.

Na verrekening van de provisies, de waardeverminderingen en de niet aan het Vlaamse Gewest doorgerekende kosten en opbrengsten, inclusief het resultaat van de commerciële activiteiten, is de winst voor belastingen 13,15 miljoen euro.

Vanaf aanslagjaar 2007/inkomsten 2006 wordt het begrip notionele interestaftrek ingevoerd in de vennootschapsbelasting. Deze maatregel heeft ook zijn impact op de vennootschapsbelasting van Aquafin, waardoor de kost van de waterzuivering voor de burger beperkt blijft. Ook de toepassing van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen heeft een gunstige invloed op de vennootschapsbelasting.

VOORSTEL AAN DE ALGEMENE VERGADERING

Rekening houdend met de winst na belastingen van het boekjaar van 10.338.833,10 euro en een overgedragen winst van 4.711,06 euro, bedraagt de te bestemmen winst 10.343.544,16 euro.

Op basis van een maximale pay-out van 95% wordt aan de Algemene Vergadering volgende winstverdeling voorgesteld:

- toevoeging aan de wettelijke reserve:	518.000,00 euro
- vergoeding van het kapitaal:	9.821.948,28 euro
- overgedragen winst:	3.595,88 euro

Indien de Algemene Vergadering de voorgestelde winstverdeling goedkeurt, zal op 16 juni 2008 volgend bruto dividend uitbetaald worden:

- 16,30 euro voor de aandelen volstort op 25 april 1990.
- 12,27 euro voor de aandelen die niet volledig volstort zijn.

TOELICHTING

BIJ DE KERNACTIVITEITEN

UITBOUW VAN DE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR	47
BOUWACTIVITEIT PER BEKKEN	51
EVALUATIE VAN DE ZUIVERINGSRESULTATEN	57
ACTIEPUNTEN OM DE ZUIVERINGSRESULTATEN TE VERBETEREN	65

Christophe Van der Gucht, Groepsleider Projectbeheer

“Ik leid één van de teams van ingenieurs die instaan voor de uitbouw van het collectorennetwerk voor het transport van huishoudelijk afvalwater. Samenwerken met jonge mensen om niet alleen de problemen van de dag op te lossen, maar ook om onze manier van werken constant te verbeteren, maakt mijn job leerrijk en uitermate boeiend. Als je daarnaast de vrijheid en flexibiliteit telt die Aquafin biedt, én de mogelijkheid om mee te werken aan een beter milieu, heb je wat mij betreft de definitie van een droomjob.”

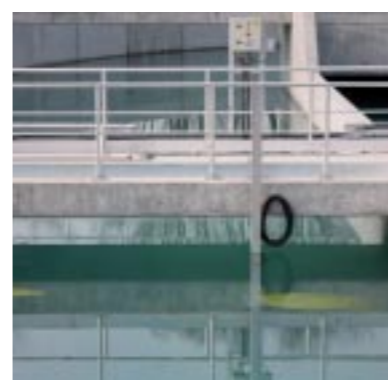
UITBOUW VAN DE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

In 2007 draaide de projectuitvoering bij Aquafin op volle toeren. Door een nauwgezette projectopvolging bereikte het aanbestedingsniveau zelfs een nieuw record. Met de deadline van de kaderrichtlijn Water voor ogen, voert het Vlaamse Gewest het investeringsritme de volgende jaren nog verder op. De projectuitvoering wordt grondig voorbereid door het studiewerk van Aquafin, dat steeds in belang toeneemt en extern sterk gewaardeerd wordt.

Aanbestedingen en opleveringen

Aquafin bracht vorig jaar 114 projecten op de markt, goed voor een waarde van 163,81 miljoen euro. Daarmee werd het record van 2005 lichtjes verbroken. Gecombineerd met het aandeel van gemeenten en intercommunales, kon het voorbije jaar 245 miljoen euro aanbesteed worden. Voor 2008 is de prognose voor onze eigen projecten 140 miljoen euro. Grootste flessenhals blijft het tijdig afleveren van de vergunningen, ondanks het flankerend beleid van de minister van Leefmilieu. Voor de uitvoering van een leidingproject moet de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen telkens voor tientallen percelen nagaan of er advies van een bepaalde instantie nodig of gewenst is. Projecten die verschillende provincies doorkruisen, vragen nog meer afstemmingswerk. De openbare onderzoeken die door de gemeenten worden ingesteld, duren bovendien vaak lang of worden pas laat opgestart.

Het totale opleveringsbedrag bedroeg 156,8 miljoen euro, waarvan 26,5 miljoen voor zuiveringsinstallaties en 130,3 miljoen voor de verdere uitbouw van het rioleringsstelsel. Vorig jaar zijn er 222 kilometer leidingen aangelegd en 52 pompstations in exploitatie genomen. 11 nieuwe zuiveringsinstallaties werden opgeleverd en één zuiveringsinstallatie werd gerenoveerd.

MEER RIOOLWATER GEZUIVERD

In 2007 werden de nieuwbouwinstallaties van Wolfsdonk, Beernem, Wingene, Dikkelvenne, Humbeek, Olsene, Loker, Sint-Pietersveld en Lebbeke-Rooien opgeleverd. De installaties te Messelbroek en Rollegem werden al in 2006 in gebruik genomen, maar zijn in 2007 opgeleverd. Ook de renovatie van de installatie te Morkhoven is opgeleverd. De nieuwe zuiveringsinstallatie van Grimbergen werd nog in 2007 in gebruik genomen, maar opgeleverd in 2008. In totaal heeft Aquafin nu 220 rioolwaterzuiveringsinstallaties in exploitatie.

Om zo snel mogelijk te voldoen aan de richtlijn Stedelijk Afvalwater werden er in de projectenportefeuille van Aquafin prioritairere projecten gedefinieerd, de zogenaamde ERSA-P projecten. Ze worden door alle betrokken instanties nauwgezet opgevolgd. Van de prioritairere projecten voor de collectering van afvalwater zijn er begin 2008 slechts acht transportprojecten nog niet aanbesteed. Daarnaast blijven er eind 2007 nog slechts drie agglomeraties groter dan 10.000 IE waar nog geen zuiveringsinstallatie operationeel is. De werken zijn echter volop aan de gang: RWZI Bambrugge is in exploitatie genomen in het voorjaar van 2008. Voor RWZI Beveren-Leie gebeurt dat eind juni 2008. RWZI Tervuren werd gegund begin januari 2008 en wordt versneld gebouwd. De grenzen van de agglomeratie Merchtem werden in overleg met de Europese Unie hertekend, waardoor deze agglomeratie nu kleiner is dan 10.000 inwonerequivalent. RWZI Merchtem zal operationeel zijn eind augustus 2008.

Nauwgezette projectopvolging met Balanced Scorecards

TIJDIGE INDIENING VAN TECHNISCH PLAN VOOR PROJECTCONTINUÏTEIT

Zodra de minister van Leefmilieu een nieuw optimalisatieprogramma opdraagt, moet Aquafin een technisch plan opmaken voor elk project. Dit plan omvat o.a. de locatie, het concept, de dimensionering, de raming en de timing voor uitvoering en oplevering. Vermits de goedkeuring van zo'n technisch plan een voorwaarde is om met het detailontwerp van een project te kunnen starten, is een tijdige indiening heel belangrijk om de continuïteit in de aanbestedingen en de opleveringen te verzekeren. Balanced Scorecard-gegevens van 2007 leren dat Aquafin in 2007 voor 103 nieuwe uitvoeringsprojecten een technisch plan heeft ingediend, waarvan 98% tijdig. Waar dat niet lukte, lag de oorzaak voornamelijk bij het feit dat Aquafin voor deze projecten, voorafgaandelijk aan de opmaak van het technisch plan, een scenario-analyse aan het gewest moest voorleggen.

Door het niet of laattijdig goedkeuren van deze scenario-analyses (tracés van de collectoren, inplantingsplaatsen voor RWZI's, afbakening van zuiveringsgebieden ...) door het gewest, kon bijgevolg ook het technisch plan niet tijdig ingediend worden.

Sinds enkele jaren is Aquafin intensief bezig met het aanvragen van wijzigingen van gewestplannen om de bestemming van bestaande zuiveringsinstallaties te regulariseren of de bestemmingen voor nieuwe installaties zone-eigen te maken. De instrumenten die hiervoor gebruikt worden zijn een Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) of een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP).

BPA's worden opgemaakt door gemeenten en zijn van toepassing als de gemeenten nog geen goedgekeurd ruimtelijk structuurplan hebben. Ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen opgemaakt worden op gemeentelijk, provinciaal of gewestelijk niveau. De initiatiefnemende overheid is afhankelijk van de grootte van het zuiveringsgebied, de ligging van de zuiveringsinstallatie en de situering van het zuiveringsgebied.

Bij de opmaak van de bestemmingsplannen moet niet alleen rekening gehouden worden met technische, ecologische en financiële aspecten van de inplanting van de installatie maar is ook een onderzoek naar alternatieve inplantingsplaatsen en een toetsing aan de bestaande structuurplannen onontbeerlijk. De installaties moeten immers passen in het landschap.

SPREIDING VAN DE OPLEVERINGEN

Als een project is opgeleverd door de aannemer, moet Aquafin het nog opleveren aan het Vlaamse Gewest. Vanaf dan start de terugbetaling van het geprefinancierde project. Om elk jaar het vooropgestelde opleveringsbudget te halen, wordt de vooruitgang van de werken systematisch opgevolgd in Balanced Scorecard-kwartaalrapporten. Het opleveringsvolume wordt ieder jaar gehaald. Het ritme van de opleveringen bedroeg 17,4 miljoen in het eerste kwartaal, 38,8 miljoen in het tweede kwartaal, 30 miljoen in het derde kwartaal en 70,6 miljoen in het vierde kwartaal. Hoewel er ten opzichte van de voorgaande jaren een merkbare verbetering vast te stellen is in de spreiding van de opleveringen, situeert het zwaartepunt zich nog steeds in het laatste kwartaal. Dit blijft dus ook in 2008 een aandachtspunt.

Toenemend belang van studiewerk

Behalve met projectuitvoering is Aquafin de voorbije jaren ook druk bezig geweest met voorbereidend studiewerk. Het aantal nieuwe opdrachten getuigt van het vertrouwen van het Vlaamse Gewest in de kennis en ervaring van Aquafin.

GEBIEDSDEKKENDE UITVOERINGSPLANNEN

Na de opmaak van de zoneringsplannen voor de gemeenten, die aangeven welke inwoners op de collectieve zuivering kunnen aansluiten en welke zelf voor de zuivering van hun afvalwater moeten instaan, en de opmaak van de masterplannen die de meest geschikte projectopvolging berekenen, werkt Aquafin nu aan de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP's) voor de gemeenten. Met deze nieuwe methodologie van Aquafin moet snel duidelijk worden welke projecten moeten worden uitgevoerd om een bepaalde zuiveringsgraad te halen, en of dat beter door de gemeente of door het Vlaamse Gewest kan gebeuren. In 2007 werkte Aquafin al zulke plannen af voor 12 testgebieden, wat overeen komt met ongeveer 7,5% van de inwoners van Vlaanderen. Uit deze testplannen blijkt dat het zwaartepunt van de rioleringsinvesteringen duidelijk bij de gemeenten ligt. Aquafin hoopt snel de opdracht van de minister van Leefmilieu te krijgen om de GUP's voor heel Vlaanderen uit te voeren.

HYDRONAUTSTUDIES

Als netwerkbeheerder heeft Aquafin de taak om de prestaties van zijn collecterings- en zuiveringsinfrastructuur te sturen. In 2007 werden er 62 hydronautstudies opgeleverd. Hieronder waren er 49 studies voor de verdere uitbouw van het rioolstelsel. De overige 13 studies hadden tot doel de kennis over de bestaande infrastructuur in verschillende zuiveringsgebieden te vergroten. Het ging om studies van de bestaande bovengemeentelijke infrastructuur en opmetingen van bovengemeentelijke knopen in gemeentelijke studies. In 14 van de afgewerkte studies was er een participatie van de gemeenten. Bijkomend zijn er 12 schematische inventarisaties afgewerkt in het kader van de opmaak van masterplannen. In totaal werd voor 3,061 miljoen euro aan hydraulische studies opgeleverd.

BOUWACTIVITEIT PER BEKKEN

Waterzuivering van groot- naar kleinschalig

In het belang van het strandtoerisme kregen de kustgemeentes al vroeg oog voor de afvoer van hun huishoudelijke afvalwater naar zuiveringsinstallaties in plaats van naar zee. Vanaf de jaren '60 werd waterzuivering aan de Belgische kust structureel aangepakt. Toen Aquafin werd opgericht om de ontbrekende infrastructuur in heel Vlaanderen versneld uit te bouwen, waren in de bekken van de IJzer en de Brugse Polders de meeste grote zuiveringsinstallaties dus al gebouwd en de meeste collectoren aangelegd. Ook in de stroomgebieden van grensoverschrijdende waterlopen richting Nederland, werd al in de jaren '60 en '70 in rioolwaterzuiveringsinfrastructuur geïnvesteerd.

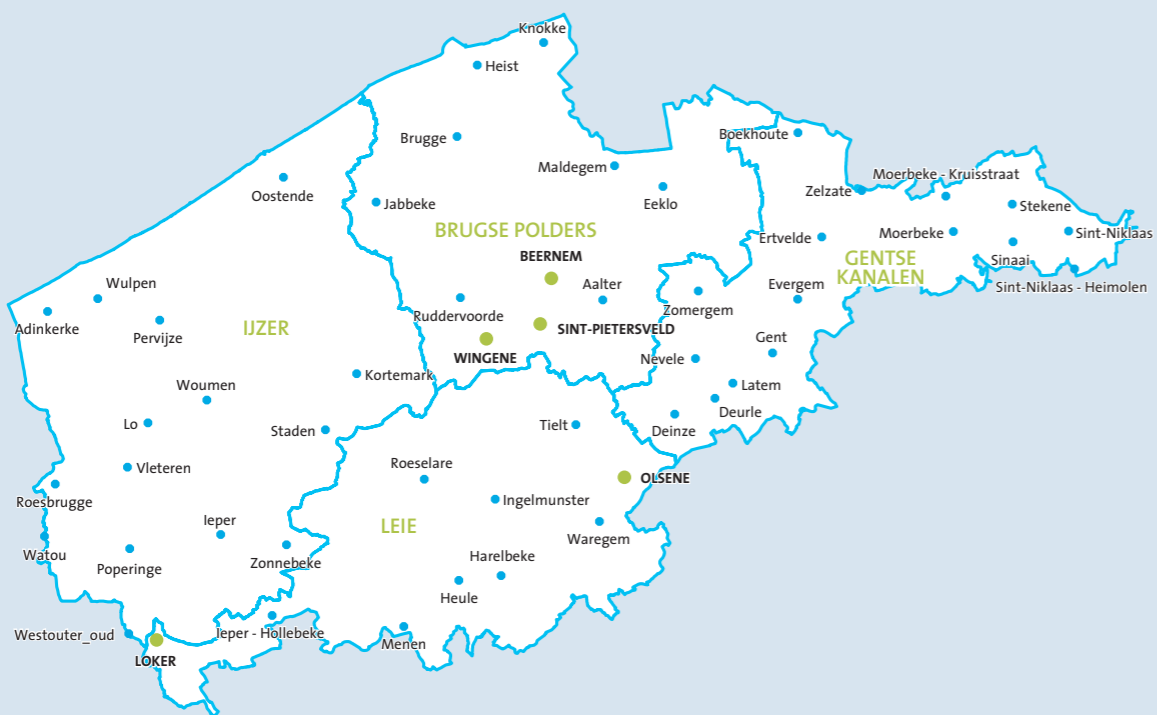

Om zo snel mogelijk een maximum aan afvalwater op te vangen en te zuiveren, kregen de grote agglomeraties in de beginjaren van Aquafin voorrang. In de jaren '90 werd er nog gewerkt in agglomeraties van 100.000 inwoners en meer. In agglomeraties groter dan 10.000 inwoners equivalent zijn de drie laatste zuiveringsinstallaties in aanbouw. Nieuw opgedragen zuiveringsprojecten zijn vandaag voornamelijk kleinschalig (minder dan 10.000 inwoners equivalent).

De meeste dringend uit te voeren projecten bevinden zich nu in het bekken van de Dijle, de Beneden-Schelde en de Demer. Voor de rioleringsprojecten verschuift de tendens van grote transportcollectoren naar lokale, gescheiden rioleringsstelsels. Investeringsuitgaven voor ingrepen die het vuilvrachttransport optimaliseren en die accidentele vuiluitworp moeten vermijden, maken eveneens een groot deel uit van de investeringsportefeuille.

IJZER - BRUGSE POLDERS - GENTSE KANALEN - LEIE

BENEDEN-SCHELDE - BOVEN-SCHELDE - DENDER

IJzer
Zuiveringsgraad: 72,76%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	7	6.481.024

Gentse Kanalen
Zuiveringsgraad: 72,06%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	9	20.467.026

Beneden-Schelde
Zuiveringsgraad: 79,66%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	17	54.595.942

Dender
Zuiveringsgraad: 68,96%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	18	24.457.135

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	5	4.462.030
- 5 pompstations		
- 8 km leidingen		

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	9	20.403.681
- 1 pompstation		
- 35 km leidingen		

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	13	23.378.450
- 11 pompstations		
- 47 km leidingen		
- Nieuwbouw RWZI Beveren (in gebruik genomen)		

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	9	4.671.800
- 6 pompstations		
- 9 km leidingen		
- Nieuwbouw KWZI Lebbeke-Rooien (in gebruik genomen)		

Brugse Polders
Zuiveringsgraad: 79,79%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	6	3.660.324

Leie
Zuiveringsgraad: 54,46%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	9	21.529.429

Boven-Schelde
Zuiveringsgraad: 52,15%

	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	23	30.733.647

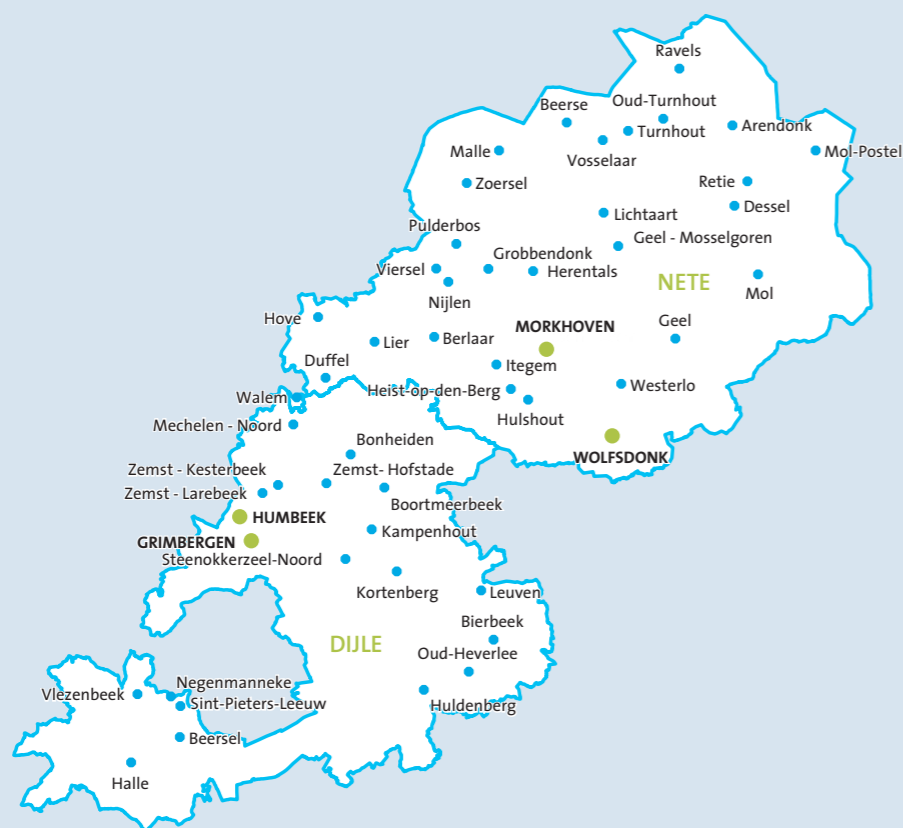
	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	8	10.728.013
- 3 pompstations		
- 18 km leidingen		
- Nieuwbouw RWZI Beernem		
- Nieuwbouw RWZI Wingene		
- Nieuwbouw KWZI Sint-Pietersveld		

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	10	14.984.005
- 3 pompstations		
- 24 km leidingen		
- Nieuwbouw RWZI Olsene (in gebruik genomen)		
- Nieuwbouw KWZI Loker		

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	16	14.701.472
- 9 pompstations		
- 25 km leidingen		
- Nieuwbouw RWZI Rollegem		
- Nieuwbouw KWZI Dikkelvenne (in gebruik genomen)		

Een uitgebreider overzicht vindt u op www.aquafin.be

DIJLE - NETE

Dijle

Zuiveringsgraad: 45,21%	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	38	90.744.772

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	11	23.543.358

- 8 pompstations
- 21 km leidingen
- Nieuwbouw RWZI Humbeek
- Nieuwbouw RWZI Grimbergen (in gebruik genomen)

Nete

Zuiveringsgraad: 73,10%	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	8	7.989.432

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	13	22.302.358

- 3 pompstations
- 17 km leidingen
- Nieuwbouw RWZI Wolfsdonk
- Renovatie RWZI Morkhoven

DEMER - MAAS

Demer

Zuiveringsgraad: 67,53%	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	24	29.176.112

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	11	15.509.962

- 2 pompstations
- 15 km leidingen
- Nieuwbouw RWZI Messelbroek

Maas

Zuiveringsgraad: 83,89%	Aantal	Gunningsbedrag
Projecten in uitvoering	7	7.559.532

	Aantal	Opleveringsbedrag
Opgeleverde projecten	3	1.124.736

- 1 pompstation
- 2 km leidingen

Een uitgebreider overzicht vindt u op www.aquafin.be

EVALUATIE VAN DE ZUIVERINGSRESULTATEN

Nog nooit is er zoveel vuilvracht verwijderd als in 2007. Een goed jaar dus voor de beken en rivieren die door Vlaanderen stromen. Anderzijds bleek het voor sommige installaties moeilijk om alle normen te halen, omdat ze te kampen kregen met de meest verregaande verdunning van het afvalwater ooit. De verwijderingspercentages bleven desondanks vrij stabiel.

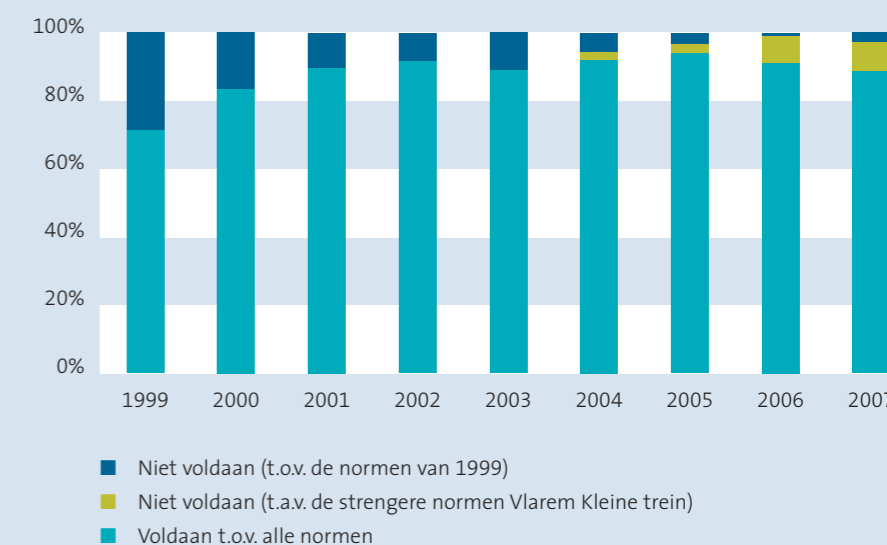
192 rioolwaterzuiveringsinstallaties voldeden aan alle normen

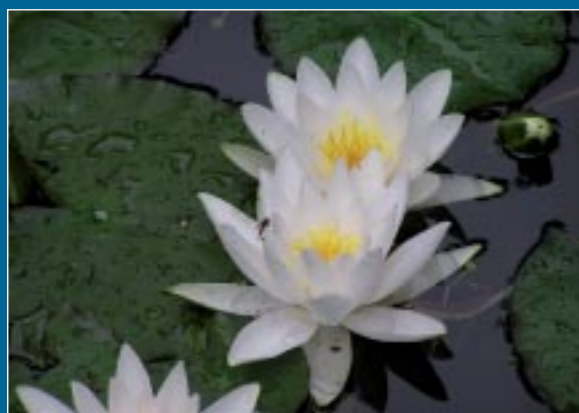
De effluentresultaten van 2007 werden geëvalueerd voor 216 rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's). Dat zijn alle zuiveringsinstallaties die opgeleverd zijn aan het Vlaamse Gewest en waarvoor de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) een controleprogramma lopende heeft.

In 2007 werden de zuiveringsinstallaties van Olsene, Loker, Lebbeke-Rooien, Wolfsdonk, Beernem, Wingene, Humbeek, Dikkelvenne en Sint-Pietersveld-Wingene opgeleverd. De installaties in Loker, Lebbeke-Rooien en Sint-Pietersveld-Wingene konden nog niet geëvalueerd worden omdat ze nog niet bemonsterd werden door de Vlaamse Milieumaatschappij.

192 installaties of 88,9% voldeden aan alle opgelegde emissiegrenswaarden (lichtblauwe balken in de figuur). Dat zijn drie installaties méér dan in 2006, maar procentueel gezien is het resultaat minder gunstig, ondanks het feit dat Aquafin méér proactieve maatregelen nam dan in 2006.

Evaluatie van de zuiveringsinstallaties

Normen voor gezuiverd huishoudelijk afvalwater

Het gezuiverde afvalwater (effluent) moet aan bepaalde normen voldoen, die afhankelijk zijn van de agglomeratie-grootte waarvoor de installatie gebouwd is. Tot 2004 waren deze normen een kopie van de Europese normen, opgelegd via de richtlijn Stedelijk Afvalwater (ERSA). Op Vlaams niveau werden ze door een Vlarem-wijziging tussen 2004 en 2006 verstrengd.

Aquafin volgt vijf parameters op: biologisch zuurstofverbruik (BZV), chemisch zuurstofverbruik (CZV), totaal stikstof, totaal fosfor en zwevende stoffen. Het biologische zuurstofverbruik geeft aan hoeveel zuurstof bacteriën nodig hebben om op 5 dagen tijd bij 20°C de organische vuilvracht in 1 liter gezuiverd afvalwater af te breken. Bij hoge BZV-waarden ontwikkelen de bacteriën zich zo snel dat het risico bestaat dat ze door hun ademhaling alle zuurstof uit het water opnemen. Het chemische zuurstofverbruik geeft aan hoeveel zuurstof er nodig is om de aanwezige vuilvracht volledig te oxideren. De parameter zwevende stoffen geeft een maat voor de zwevende (niet oplosbare) stoffen die in het gezuiverde afvalwater mogen achterblijven. Te veel stikstof en fosfor in het water, brengt een explosieve algenbloei op gang. 's Nachts onttrekken deze algen zuurstof aan het water, waardoor vissen, waterplanten en andere organismen het moeilijk krijgen.

Vier installaties die niet voldeden (donkerblauw balkje in de figuur op p. 57), haalden de effluentnormen van de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater niet, die tot april 2004 ook de normen van het Vlaamse Gewest waren. Het gaat om de installaties in Vlezenbeek, Loenhout, Schilde en Ronse. In het verleden exploiteerde Aquafin in Loenhout enkel een voorzuivering. Het mechanisch gezuiverde afvalwater werd naar de biologische zuivering van Melkerij "De Stroobloem" gevoerd, waar het samen met het industriële afvalwater werd behandeld. Sinds november 2005 is de exploitatie van de melkerij stopgezet. In april 2006 kreeg Aquafin een milieuvergunning om de waterzuiveringsinstallatie van de melkerij om te bouwen tot een kleinschalige zuiveringsinstallatie, met een zuiveringscapaciteit van 1.800 inwoners-equivalent. In 2007 werden de noodzakelijke alarmen aangebracht, zodat de technische medewerkers verwittigd worden als het zuiveringsproces begint te falen. Net voor de plaatsing van deze alarmen, kende de installatie een korte maar hevige slibuitspoeling vanuit de nabezinktank. KWZI Vlezenbeek dateert van 1977 en zou moeten worden gerenoveerd om een stabiel zuiveringsproces te garanderen. Omdat de kosten daarvoor te hoog zouden oplopen, wordt deze kleinschalige installatie niet gerenoveerd maar op korte termijn afgebroken. De vuilvracht zal worden aangesloten op de nieuwe zuiveringsinstallatie in Sint-Pieters-Leeuw. In 2007 voldeed deze KWZI niet omwille van een eenmalige slibuitspoeling. RWZI Schilde voldeed niet voor BZV en CZV door een overdosering met koolstofbron. Ook de dagnorm voor stikstof werd één keer overschreden. RWZI Ronse had meer normoverschrijdingen voor CZV dan wettelijk toegelaten. Ook het verplichte verwijderingspercentage voor fosfor werd dit jaar niet gehaald. Sinds de aansluiting van een textielbedrijf op de riolering werd het daar problematisch – zo niet onmogelijk – om de CZV- en fosfornormen te halen, ondanks de permanente dosering van actief kool en ijzerzouten.

Ondanks alle proactieve maatregelen voldeden 20 zuiveringsinstallaties of 9,3% niet aan de verstrengde normen van de VLAREM Kleine Trein-wijziging. Ze worden in de figuur op p. 57 aangegeven met een groen balkje. Dat hun aantal relatief beperkt bleef, is te danken aan de dosering van koolstofbronnen, vlokvervaarders, defosfatatiemiddelen, de plaatsing van nitraat- en andere monitoren en betere sturingen, gekoppeld aan een nog meer intensieve procesopvolging.

Verregaande vermenging van het binnenstromende afvalwater (influent) met oppervlakte-, hemel- of bemalingswater, is voor de meeste installaties de reden waarom ze niet aan de vooropgestelde normen hebben voldaan. Vooral de zuiveringsinstallaties in het noorden van Antwerpen, Oost-Vlaanderen en delen van West-Vlaanderen hadden met verdunning van het influent af te rekenen. Van de installaties die niet aan alle normen voldeden, scoorden maar liefst 17 installaties in 2007 een nieuw verdunningsrecord. Niet toevallig haalden deze installaties hun verplichte verwijderingspercentages ook niet. Hoe performant een installatie ook werkt, als het influent verdund is, gaat het verwijderingspercentage voor de verschillende parameters onvermijdelijk achteruit.

Theoretisch haalbare verwijderingspercentages niet te garanderen

De methodiek om de normen voor verwijderingspercentages te berekenen, is tot stand gekomen na overleg tussen de Vlaamse Milieumaatschappij en Aquafin. De rendementen die de zuiveringsinstallaties moeten halen, zijn berekend op basis van historische resultaatgegevens van 2002 tot en met 2006. In deze gegevensset zaten de zuiveringsresultaten van zowel een droog jaar (2003) als een zeer nat jaar (2002) waardoor verondersteld werd dat er voldoende marge in de methode was ingebouwd. De verwijderingspercentages hangen immers niet alleen af van de effluentconcentraties en de zuiverings-efficiëntie van de zuiveringsinstallatie, maar ook van de influentconcentraties.

In 2007 werden er echter nieuwe verdunningsrecords bereikt. Van de 216 opgeleverde zuiveringsinstallaties waren er 83 – meer dan een derde van de beoordeelde installaties – met een gemiddelde BZV-concentratie die lager was dan de laagste BZV-concentratie uit de periode 2002–2006.

Grote agglomeraties voldoen bijna aan hun saneringsplicht

In drie Vlaamse agglomeraties waar volgens de Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater stikstof moet worden verwijderd, was er eind 2007 nog geen zuiveringsinstallatie operationeel. Dit zijn er twee minder dan vorig jaar: RWZI Grimbergen (90.000 IE) werd in september 2007 opgeleverd door de aannemer en RWZI Beveren (32.400 IE) was eind 2007 bedrijfsklaar. De agglomeratiegrootte van RWZI Merchtem werd door de Vlaamse Milieumaatschappij in overleg met de EU herzien en is nu kleiner dan 10.000 inwonerequivalent.

Zeven procent méér vuilvracht verwijderd

Het gemiddelde verwijderingspercentage voor alle zuiveringsinstallaties samen is gestabiliseerd voor BZV (97%), CZV (88%) en zwevende stoffen (94%). Voor stikstof en fosfor heeft de Vlaamse Regering in 1995 zichzelf een norm opgelegd van 75% voor de totaliteit van de openbare waterzuiveringsinstallaties. Deze norm voor fosfor wordt al lang behaald. Het verwijderingspercentage bedroeg in 2007 84%. De norm voor stikstof werd voor het eerst gehaald in 2006 en opnieuw in 2007, met 75%.

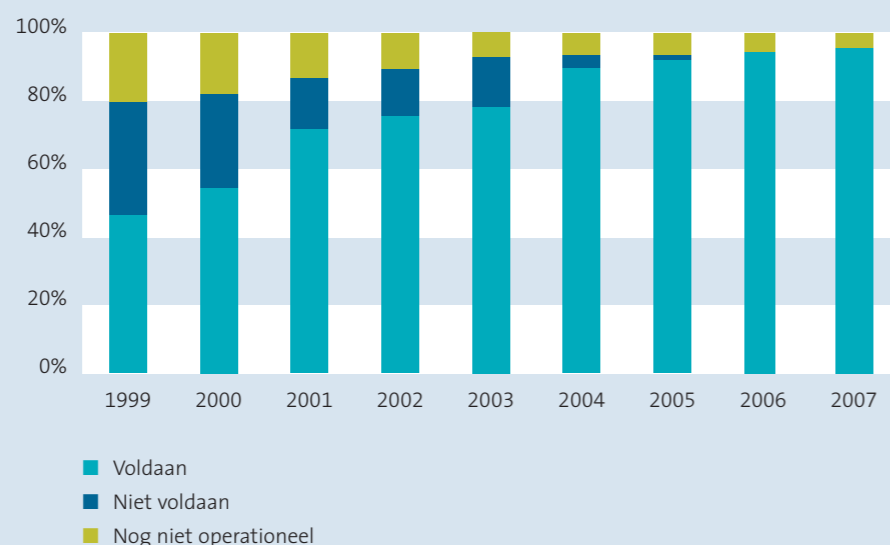
Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door een significant grotere aanvoer van vuilvracht.

In de grafieken op p.62 wordt de verwijderde vuilvracht voor alle rioolwaterzuiveringsinstallaties samen voorgesteld, samen met het verwijderingspercentage. Per gemeten parameter (BZV, CZV, zwevende stoffen, stikstof en fosfor) wordt het verschil bepaald tussen de biologisch behandelde vuilvracht en de restvuilvracht die geloosd wordt na biologische zuivering. Het verschil is de verwijderde vuilvracht, aangegeven in 1.000 ton/jaar. Het verwijderingspercentage is gelijk aan de tijdens de biologische behandeling verwijderde vuilvracht, gedeeld door de totale biologisch behandelde vuilvracht, uitgedrukt in procent.

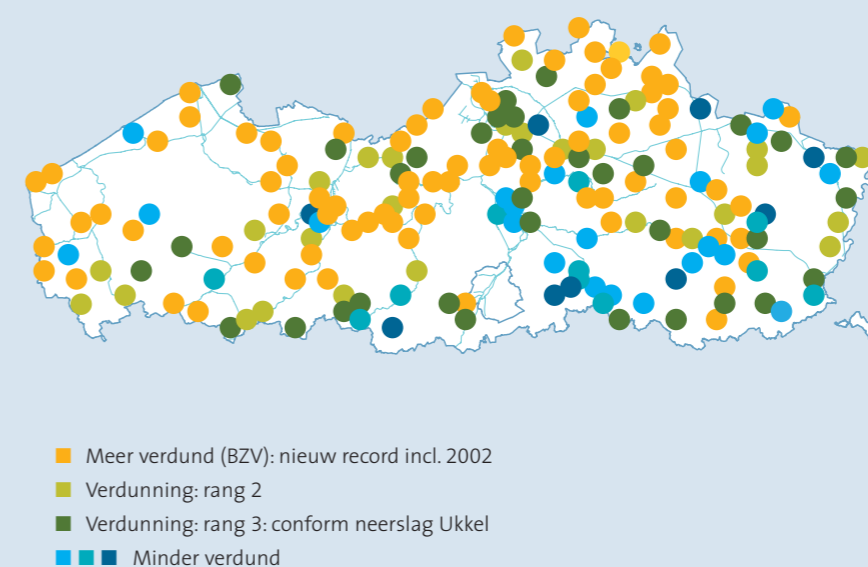
Hoewel er meer zuiveringsinstallaties niet aan alle normen voldeden en de verwijderingspercentages stabiliseerden, stegen de verwijderde vuilvrachten voor CZV (met 5%), zwevende stoffen (12%), stikstof (8%) en fosfor (5%) beduidend.

Alle zuiveringsinstallaties in de agglomeraties van meer dan 10.000 inwonerequivalent (IE), voldeden in 2007 aan het verplichte jaargemiddelde voor stikstof. Deze effluentnorm is sinds 1999 van kracht, maar het halen ervan was in het verleden problematisch.

Aandeel RWZI's > 10.000 IE dat voldoet aan het jaargemiddelde van stikstof

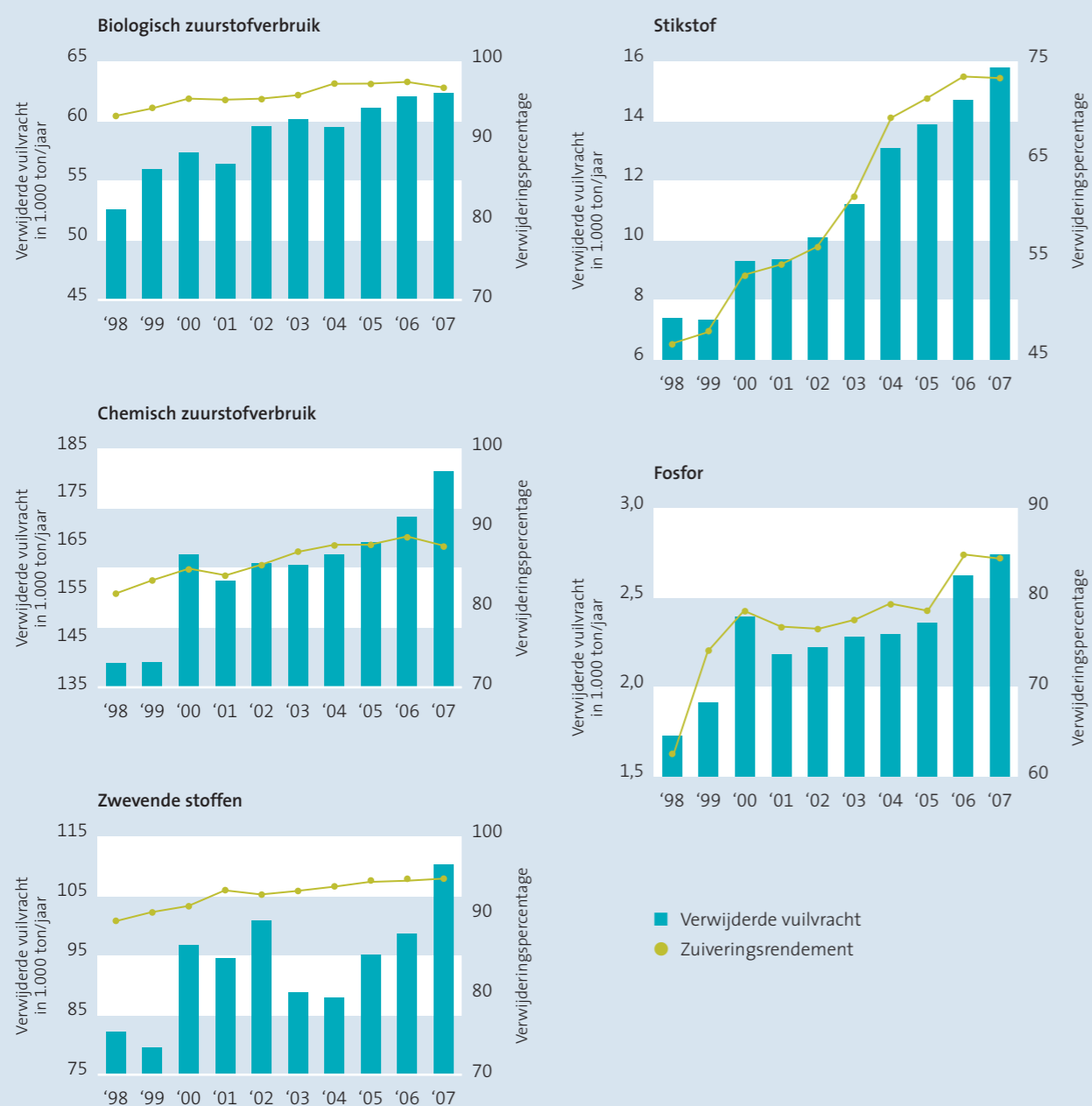
Verdunning in Vlaanderen in 2007

VERREGAANDE VERDUNNING IN 2007

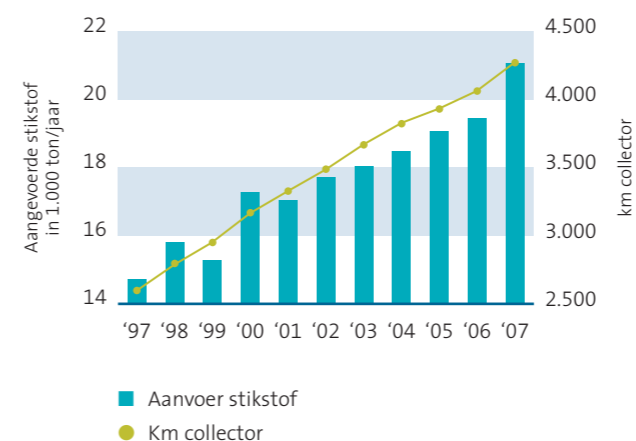
Nieuwe verdunningsrecords van het influent blijken in 2007 de belangrijkste reden te zijn waarom normen niet gehaald werden. Maar liefst 17 van de 24 rioolwaterzuiveringsinstallaties die hun normen niet haalden, scoorden in 2007 een nieuw verdunningsrecord. Dit was ook het geval voor 15 van de 18 zuiveringsinstallaties die niet voldeden door hun verplichte verwijderingspercentages. Vooral de installaties gelegen in de noordwestelijke helft van het Vlaamse Gewest blijken getroffen.

Verwijderde vuilvracht en zuiveringsrendement van alle rioolwaterzuiveringsinstallaties

In 2007 werden er niet alleen zuiveringsinstallaties bijgebouwd, ook het collectorennetwerk voor afvalwater werd verder uitgebreid met 222 km. Elke kilometer aangelegde afvalwatercollector resulteert in een verhoogde aanvoer van vuilvracht op de zuiveringsinstallaties. Dat blijkt uit de onderstaande grafiek. Nochtans kunnen de inspanningen om bijkomende vuilvracht te collecteren theoretisch slechts bijdragen tot een bijkomende aangevoerde vuilvracht van 2% en niet tot de gemeten extra 7%. Hiervoor is de volgende reden allicht belangrijker.

Meer kilometers riool aangelegd, meer stikstof aangevoerd

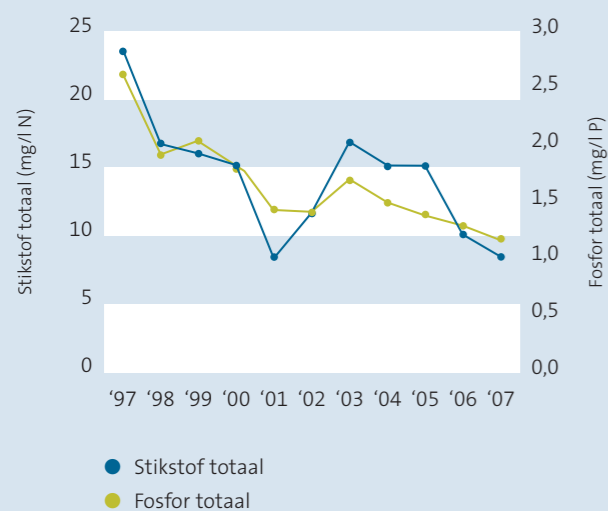
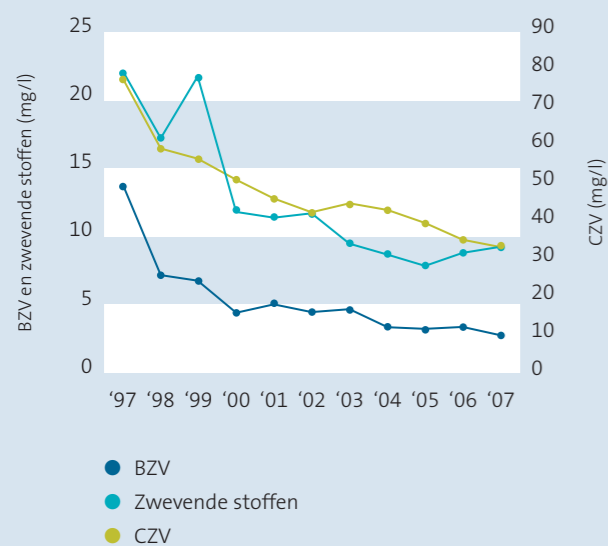
In 2007 werd er op de zuiveringsinstallaties 15% meer afvalwater opgepompt en biologisch behandeld dan in 2006. Dit is 20% méér dan in 2002, het tot nog toe natste gemeten jaar. Vooral door deze verhoging was het in 2007 toch nog mogelijk om de aangevoerde vuilvrachten beduidend te laten stijgen, ondanks de toegenomen verdunning van het influent. Dankzij de aanpassingswerken die de laatste jaren gebeurd zijn om op de zuiveringsinstallaties hogere debieten biologisch te kunnen verwerken, kwam deze bijkomende vuilvracht niet via de overstorten in de beken en rivieren terecht.

De gemeten vuilvrachten die op de zuiveringsinstallaties aangevoerd worden, kunnen worden omgezet in het aantal inwoners dat al op de zuiveringsinfrastructuur aangesloten is. Het Vlaamse Gewest telt ruim 6 miljoen inwoners. Aangezien einde 2006 de zuiveringsgraad 67% bedroeg, wil dat zeggen dat er in theorie ongeveer 4,02 miljoen inwoners zouden moeten aangesloten zijn op collectieve waterzuivering. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de vuilvracht van de bedrijven aangesloten op de collectieve zuivering.

Voor het ontwerp van rioolwaterzuiveringsinstallaties wordt rekening gehouden met de theoretische dagelijkse vuilvracht van elke Vlaming: 54 g BZV, 135 g CZV, 90 g zwevende stoffen, 10 g stikstof en 2 g fosfor. Als we de vuilvrachten die in 2007 aangevoerd werden, herrekenen naar deze hoeveelheden, zou er momenteel een vuilvracht van 4,26 miljoen inwoners aangevoerd worden (gemiddelde van de schattingen op basis van de 5 opgevolgde parameters). Dit is een stijging met 7% t.o.v. 2006. De gegevens over nutriënten geven een overschatting, de gegevens over BZV en zwevende stoffen een onderschatting. De schatting op basis van het CZV komt – zoals steeds – het best overeen met het gemiddelde. Deze cijfers tonen aan dat de vuilvracht die theoretisch zou moeten toekomen op de rioolwaterzuiveringsinstallaties, daar ook daadwerkelijk toekomt.

Voor de onderschatting op basis van de BZV-gegevens zijn er twee verklaringen. Metingen uitgevoerd op het rioelstelsel van Tielst hebben een daling van de BZV-concentratie van 18% aangetoond ten gevolge van biodegradatie: micro-organismen breken het BZV in de rioel af. Bovendien blijkt de theoretische dagelijkse vuilvracht waar men vanuit gaat, lager te liggen. Een inwoner zou volgens een EPAS-studie in opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij geen 54 g BZV per dag lozen, maar slechts 44 g. Latere studies van EPAS gaven een gemiddelde BZV-vracht van maar 38 g per inwoner. Als het aantal aangesloten inwonerequivalenten op basis van 44 g/IE/dag bepaald wordt, dan is het resultaat voor BZV ook 4,01 miljoen inwonerequivalent. De overschatting voor nutriënten kan verklaard worden door nutriëntenrijk insijpelend of geloosd grondwater en water van aangesloten grachten.

Evolutie van de gemiddelde effluentconcentraties voor alle geëvalueerde installaties

Tijdens het afvalwatertransport gebeurt er geen nutriëntverwijdering. Organische stikstof wordt weliswaar bacterieel omgezet in ammonium, maar dat vermindert de totale stikstofvracht niet.

Gezuiverd afvalwater van steeds betere kwaliteit

De gemiddelde effluentconcentraties daalden in 2007 tot nieuwe records, met uitzondering van de parameter zwevende stoffen. Toch is ook voor deze parameter de reductie tijdens de afgelopen tien jaar aanzienlijk toegenomen.

De gemiddelde effluentconcentraties zijn sinds 1997 sterk verbeterd. De voorbije tien jaar was er vooral een grote verbetering merkbaar voor het biologische zuurstofverbruik van het gezuiverde water. In 2007 lag voor 86,2% van de zuiveringsinstallaties het gemiddelde biologische zuurstofverbruik (BZV) van het effluent beneden de 5 mg/l, voor 99,1% beneden de 10 mg/l en voor 99,5% beneden de 15 mg.

Voor de andere parameters is de reductie minder groot, maar ze bedraagt in alle gevallen meer dan de helft t.o.v. de waarden van 1997.

ACTIEPUNTEN OM DE ZUIVERINGS-RESULTATEN TE VERBETEREN

Aquafin is steeds alert voor mogelijke innovaties. Naast renovaties van oudere zuiveringsinstallaties en een vermindering van de verdunningsgraad van het inkomende afvalwater, kunnen ook intelligente sturingen van het actiefslibproces en een verbetering van het nabezinkproces zorgen voor betere zuiveringsresultaten.

Intelligente sturingen verhogen zuiveringsrendement

Meer dan de helft van alle installaties die werken met een actiefslibproces, zijn al uitgerust met één of meerdere sensoren die continu informatie geven over automatisch gemeten concentraties. Aquafin plant om op korte termijn alle installaties met een actiefslibproces uit te rusten met nutriëntsondes.

Stikstof wordt in een tweetrapsproces uit het afvalwater verwijderd. Tijdens beluchte periodes wordt ammonium geoxideerd tot nitraat. Tijdens onbeluchte periodes wordt het gevormde nitraat daarna omgezet in stikstofgas. De beluchte periode moet voldoende lang zijn om al het ammonium te oxideren tot nitraat, maar vaak is de resterende onbeluchte periode te kort om al het nitraat om te zetten in stikstofgas. Dankzij continue stikstofmetingen via sensoren, is het mogelijk om de beluchters uit te schakelen net op het moment dat alle ammonium is omgezet. Gemiddeld zorgt dit voor langere onbeluchte periodes en dus ook voor meer nitraatverwijdering en hogere zuiveringsrendementen voor stikstof. Een kortere beluchte periode vraagt bovendien een lager energieverbruik, wat opnieuw goed is voor het milieu.

Een door Aquafin ontwikkelde sturing slaagt erin de lengte van de beluchte periode te sturen op basis van een nitraatmeting alleen. Eind 2007 was deze 'one sensorsturing' operationeel op 48 zuiveringsinstallaties. Het is mogelijk om nog beter te sturen als er zowel een nitraatsensor als een ammoniumsensoren aanwezig zijn. Zulke tweesensorsturing is ondertussen actief op 17 installaties.

Soms bevat het binnenkomende afvalwater zo weinig BZV in verhouding tot de aangevoerde hoeveelheid stikstof, dat een koolstofbron moet worden gedoseerd om het nitraat te kunnen verwijderen. Dankzij de continue meting van nitraat kan heel precies de benodigde hoeveelheid koolstofbron worden gedoseerd. Zo wordt geen koolstofbron verspild en geen gram slib te veel geproduceerd. Op 27 installaties worden nitraatsondes gebruikt om uitsluitend de koolstofbrondosering te sturen.

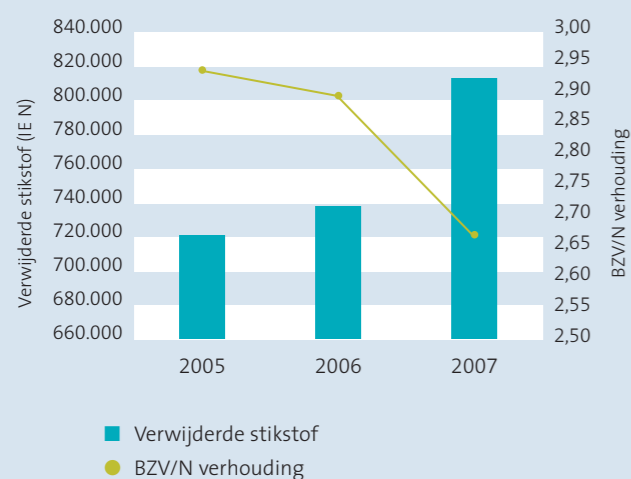
Op 17 locaties gebruikt Aquafin een fosfaatsonde om efficiënter fosfaat te verwijderen. Meestal gebeurt dit via een sturing van de dosering van het defosfatatiemiddel.

EEN BETER ZUIVERINGSRESULTAAT DANKZIJ DE 'ONE SENSOR' STURING

In 2006 heeft Aquafin een veertigtal installaties uitgerust met een nieuwe sturing op basis van een continue meting van de nitraatconcentratie in het beluchtingsbekken. De resultaten van 2007 bewijzen dat een betere sturing van de beluchte tijd, gecombineerd met dosering van koolstofbron tot betere effluentresultaten leidt. In 2007 werd merkelijk meer stikstof verwijderd dan in 2005, toen er nog bijna geen geavanceerde nutriëntsensoren geïnstalleerd waren.

De aangevoerde stikstofvracht op deze zuiveringsinstallaties is in 2007 met 10% gestegen ten opzichte van 2005. Ondanks die stijging nam het stikstofverwijderingspercentage toe met 2,5%. Deze mooie resultaten werden behaald hoewel het influent een minder gunstiger samenstelling had: de BZV/N verhouding in het influent daalde van 2,9 naar 2,6.

Evolutie van de verwijderde stikstof en influent BZV/N van de one-sensor gestuurde RWZI's

Verbeteringen aan het nabezinkingsproces

De laatste stap in het zuiveringsproces is de nabezinking van het zuiveringsslib in grote, meestal ronde nabezinktanks. Door een voldoende lange verblijftijd en een rustige stroming zakt het slib naar de bodem van de tank, waar het met een bodemschraper naar een centrale put wordt geleid. Bovenaan bevindt zich het gezuiverde water (effluent), dat zachtjes over de rand stort en via een meetinstallatie naar een nabije waterloop stroomt. Het slib dat in de centrale put van de nabezinktank wordt verzameld, wordt grotendeels teruggevoerd naar het startpunt van de biologische zuivering, de selectortank. Maar niet alle slib kan opnieuw gebruikt worden in het zuiveringsproces. De actieve slibmassa groeit immers steeds verder aan doordat de bacteriën zich voeden met de verontreinigde stoffen. Hierdoor ontstaat een overschot aan slib, dat aan het zuiveringsproces onttrokken wordt (spuislib).

De eisen die worden gesteld aan de nabezinking van zuiveringsslib, zijn alsmaar hoger geworden door steeds nieuwe verstrengingen van de normen. Daarenboven werden de rioolwaterzuiveringsinstallaties in het recente verleden aangepast om een groter debiet biologisch te kunnen behandelen, zodat meer vuilvracht kon worden aangevoerd en de overstorten werden ontlast. Deze grote verbeteringsactie heeft wel een gevolg voor het nabezinkingsproces. De nabezinktanks worden nu vaak zwaarder hydraulisch belast dan voorheen, waardoor de kans stijgt op uitspoeling van slib naar het gezuiverde water. Door hogere debieten biologisch te behandelen, kan ook de kwaliteit van het zuiveringsslib aangetast worden, met als gevolg opnieuw een verhoogde kans op slibuitspoelingen.

STEEDS HOGERE EISEN VOOR DE NABEZINKING VAN ZUIVERINGSSLIB

Vóór 1999 waren er, afhankelijk van de ontwerpcapaciteit van de zuiveringsinstallatie en de waterloop waarin geloosd wordt, nog effluentnormen voor zwevende stoffen mogelijk tot 150 à 300 mg/l. In 1999 verlaagde de norm drastisch naar 60 mg/l in agglomeraties van minder dan 10.000 inwoners-equivalent, en 35 mg/l in de grotere agglomeraties. In 2004 verstreefde de norm voor zwevende stoffen verder van 60 mg/l naar 35 mg/l voor alle zuiveringsinstallaties in agglomeraties tussen 2.000 en 10.000 inwoners-equivalent. In 2006 vond nogmaals een verstrenging plaats: 35 mg/l werd nu ook de norm voor zwevende stoffen op kleinschalige zuiveringsinstallaties tussen de 500 en 2.000 inwoners-equivalent.

Bovendien kregen de rioolwaterzuiveringsinstallaties in verschillende fases nog een verplicht verwijderingspercentage voor zwevende stoffen opgelegd. Dit verplicht rendement bedraagt nu 90% voor installaties in agglomeraties van meer dan 2.000 inwoners-equivalent en 70% in de kleinere agglomeraties. Bij verdund influent moet het gezuiverde afvalwater soms zelfs minder dan 10 mg/l zwevende stoffen bevatten, om de gewenste 90% rendement te kunnen halen. Het gaat dus al lang niet meer over een effluentnorm van 35 mg/l.

Dosering van chemicaliën om nabezinking te bevorderen

Naast de dosering van ijzer- en aluminiumzouten om de defosfatatie te bevorderen en de dosering van koolstofbronnen voor de verbetering van het denitrificatieproces, wordt ook de dosering van chemicaliën ter verbetering van de nabezinking steeds meer een noodzaak. Met de dosering van allerlei chemicaliën kunnen draadvormende bacteriën die licht slib veroorzaken worden bestreden. De dosering van vlokvervaarders bevordert dan weer de sedimentatie.

Omwille van de stelselmatige verstrenging van de normen voor zwevende stoffen worden steeds meer van die producten toegevoegd. In 2005 doseerde Aquafin nog maar 630 ton op 42 rioolwaterzuiveringsinstallaties. In 2006 ging het al om 872 ton op 51 zuiveringsinstallaties. In 2007 werden nog veel meer chemicaliën gedoseerd om de nabezinking te bevorderen: 1.659 ton op nu al 74 installaties.

Gebaseerd op onze ervaringen van 2007, kunnen we stellen dat deze doseringen nog verder zullen moeten toenemen om de huidige, bijzonder scherpe normen te kunnen halen.

Aanpassing van de nabezinktanks na modellering

Met behulp van nieuwe modelleringstechnieken kunnen er structurele aanpassingen aan de nabezinktanks gebeuren, waardoor het gehalte aan zwevende stoffen in het gezuiverde water vermindert.

Enkele nabezinktanks op zuiveringsinstallaties hebben bijvoorbeeld te kampen met wat men "slibwolkvorming" noemt. Al bij lage debieten vormen er zich in deze tanks "wolken" van omgewoelde slibvlokken in de buurt van de overstortrand. Het fenomeen komt meer uitgesproken voor bij stijgende debieten. Soms is het zo erg dat het moeilijk wordt om de normen te halen. Dit verschijnsel kan niet verklaard worden met de dimensionerings- en simulatiemodellen voor nabezinktanks die Aquafin tot nu toe gebruikte. De conclusie is dat de slibwolkvorming gerelateerd is aan de stromingsprofielen binnenin de nabezinktank, en dus een gevolg is van de geometrie van de tank en haar inlaatconstructie.

Een studie van de stroming in de nabezinktank kan enkel gebeuren met praktijktesten of met behulp van 'Computational Fluid Dynamics' (CFD). Deze modelleringstechniek maakt gebruik van numerieke methoden en algoritmes om stromingsproblemen te analyseren en op te lossen. CFD kan worden toegepast voor vloeistoffen met één fase (bijvoorbeeld enkel water) of meerdere fasen (bijvoorbeeld water en slib, eventueel zelfs luchtbellen). De complexiteit van de modellen en de rekentijd nemen echter sterk toe met het aantal fasen.

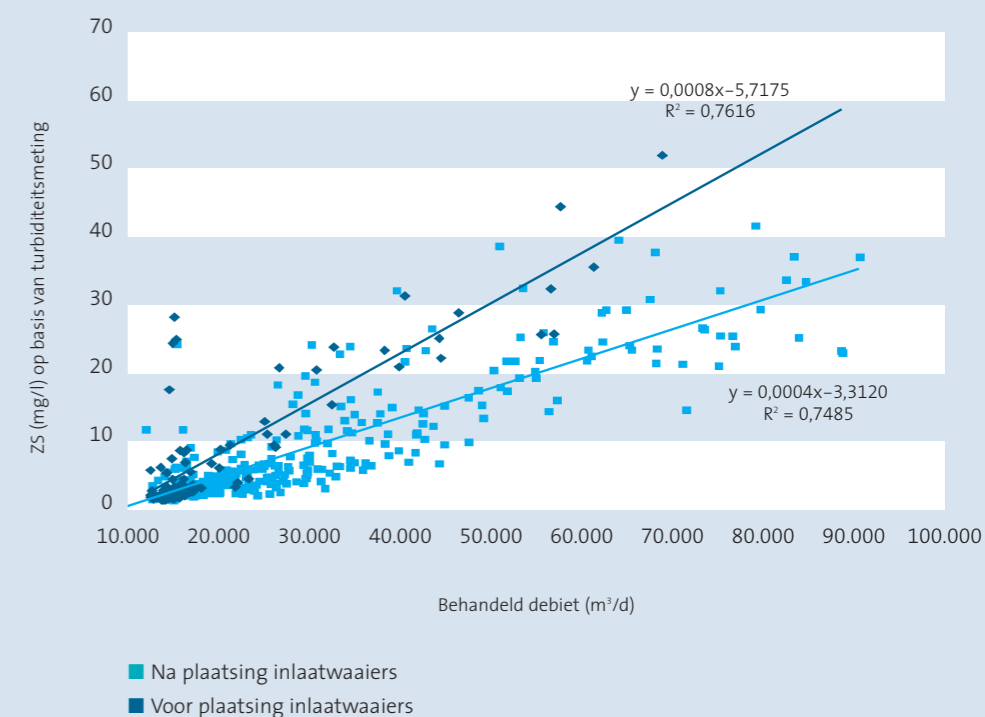

MODELLERING VERLAAGT ZWEVENDE STOFFEN OP RWZI AARTSELAAR

Met behulp van 'Computational Fluid Dynamics' werd het effect van mogelijke aanpassingen aan de nabezinktanks van RWZI Aartselaar vergeleken. Uit deze vergelijking kwam de plaatsing van een waaier op de inlaattbuis als beste oplossing naar voor. Die heeft als effect dat het stromingspatroon en de stroomsnelheden in de gehele tank meer uniform worden.

Om het effect van de inlaatwaaier te kunnen kwantificeren, werd een continue turbiditeitsmeting uitgevoerd op het effluent van de nabezinktanks van RWZI Aartselaar. Tijdens droog weer is er nauwelijks verschil merkbaar. Bij maximum debiet doet de inlaatwaaier echter de restvervuiling aan zwevende stoffen dalen met ongeveer 25%. Dit is nog onvoldoende om lichte overschrijdingen van de norm van 35 mg/l te vermijden, maar het betekent toch al een hele verbetering. Met behulp van CFD worden verdere optimalisatiemogelijkheden onderzocht.

RWZI Aartselaar: impact inlaatwaaiers - dagbasis

COMMERCIEËLE PROJECTEN

Wim Cheroutre, projectleider Projectbeheer

“Als ingenieur bij Aquafin heb ik veel vrijheid gecombineerd met een grote verantwoordelijkheid, veel afwisseling en contact met uiteenlopende mensen, gemeenten en instanties.

Ik werk ook graag mee aan een beter milieu.

De aanleg van een riolering levert snel een zichtbare kwaliteitsverbetering op in de plaatselijke waterlopen.”

COMMERCIEËLE PROJECTEN

Meer en meer steden en gemeenten kiezen er voor om hun rioleringsstelsel volledig door derden te laten beheren. Vaak doen ze hiervoor een beroep op de ervaring van Aquafin, ofwel via een concessie, ofwel via een samenwerkingsverband met een drinkwatermaatschappij.

Aquafin kon in 2007 zijn aandeel op de gemeentelijke markt opnieuw uitbreiden. Ongeveer de helft van de Vlaamse steden en gemeenten besteedden de uitbouw en het beheer van hun rioleringsstelsel al uit. 38% onder hen koos voor een samenwerking met Aquafin. 6% opteerde voor een concessie met Aquafin, 22% voor een overeenkomst met Ri-Ant en 10% voor een samenwerking met RioAct. De keuze van de steden en gemeenten voor een volledige uitbesteding, leidt uiteraard tot een daling van het aantal losse opdrachten.

Gemeenten die hun rioleringsstelsel via een concessie uitbesteden aan Aquafin, zien ook de nieuwe producten van Aquafin vervat in hun overeenkomst. Naast Vilvoorde, Wetteren, Oostkamp, Kampenhout, Haacht, Overijse en Bornem, sloten ook Londerzeel en Kortenberg in 2007 een concessie af.

Samenwerking met drinkwatermaatschappijen

Met AWW stapte Aquafin in 2004 voor het eerst in een samenwerkingsverband met een drinkwatermaatschappij. Ri-Ant kon zijn werkingsgebied op korte tijd uitbreiden tot de ruime Antwerpse regio. Aartselaar, Edegem en Kalmthout sloten vorig jaar aan. Antwerpen, Mortsel, Hove, Boechout, Kontich, Brasschaat, Kapellen, Schoten en Hemiksem werken al langer samen met Ri-Ant.

In alle Ri-Ant-gemeenten is Aquafin actief volgens het Rio-Totaalconcept. Zowel de visie-ontwikkeling, realisatie van projecten als onderhoud en beheer van het rioolstelsel en de bijhorende hydraulische structuren behoren bijgevolg tot onze taken. De inventarisatie van het rioolstelsel is ondertussen al in heel wat gemeenten ver gevorderd of beëindigd. Momenteel wordt ook gewerkt aan de modellering van het rioolstelsel en aan het onderzoeken van de structurele toestand en veroudering ervan via de RioPlan-methodologie. Deze laat toe om de restlevensduur van de riolen in te schatten en een gericht renovatieprogramma op te maken. Eind 2007 werden in de Ri-Ant-gemeenten reeds 57 investeringsprojecten afgerond. Daarnaast zijn er 26 projecten in uitvoering en ongeveer 80 projecten in ontwerpfase.

RioAct is de naam voor de samenwerking tussen Aquafin en VMW. Na een bescheiden start in 2006 met Laarne, Maldegem, Kaprijke, Sint-Laureins en Hamont-Achel, kon RioAct vorig jaar heel wat nieuwe gemeenten aansluiten. Het is nu ook actief in Eeklo, Ardooie, Geraardsbergen, Moerbeke, Oostrozebeke, Tielt, Vleteren, Beveren, Ninove, Mesen, Stekene, Lo-Reninge, Temse, Pittem, Denderleeuw, Meulebeke en Kuurne.

De eerste concrete projecten van RioAct starten in de loop van 2008. Vorig jaar lag de focus in al deze overeenkomsten vooral op de visie-ontwikkeling.

Modern en professioneel rioolbeheer

Aquafin ontwikkelde het voorbije jaar vier nieuwe producten, om tegemoet te komen aan de evoluerende behoeften van de gemeenten.

SCHEIDING VAN REGEN- EN AFVALWATER OP PRIVAAT DOMEIN

Nieuwe rioleringsprojecten komen voortaan enkel nog in aanmerking voor subsidies als ze een volledige scheiding van regen- en afvalwater voorzien. De organisatie en uitwerking van zo'n project vergt echter een heel specifieke aanpak. Aquafin heeft in het verleden al verschillende 2 DWA-systemen aangelegd, waarbij de scheiding tussen regen- en afvalwater werd doorgetrokken tot op perceelsniveau. Die knowhow stelt het bedrijf nu ook ter beschikking van de gemeenten. De afkoppelingsdeskundigen van Aquafin werken telkens een oplossing op maat uit, van inventarisatie en ontwerp tot prijsvraag en uitvoering.

INDIVIDUELE BEHANDELINGSSYSTEMEN VOOR AFVALWATER (IBA'S)

Over heel Vlaanderen zullen zo'n 70.000 gezinnen zelf moeten instaan voor de zuivering van hun afvalwater. Opdat de gemeenten nog een zicht zouden hebben op de kwaliteit van het oppervlaktewater binnen de gemeentegrenzen, stelt Aquafin een gecoördineerde aankoop van IBA's voor. Er is keuze uit verschillende geteste modellen, zowel compacte types als rietvelden. Aquafin kan zowel de levering, de plaatsing als het onderhoud organiseren en dit voor individuele gemeenten of voor een cluster van gemeenten.

ONDERSTEUNING IN MINDER HINDER BIJ GEMEENTELIJKE PROJECTEN

Voor zijn bovengemeentelijke opdrachten hanteert Aquafin een eigen ontwikkeld draaiboek Minder Hinder. Dat bevat aandachtspunten voor een maximale informatie en een minimale hinder voor de bewoners en de handelaars in de buurt van rioleringswerken. Steden en gemeenten kunnen dit Minder Hinder-beleid nu ook vertalen naar hun eigen projecten. Aquafin verzorgt dan de coördinatie en de projectcommunicatie.

FINANCIERING VAN GEMEENTELIJKE PROJECTEN

Sinds zijn oprichting prefinanciert Aquafin de rioleringsopdrachten die het uitvoert voor het Vlaamse Gewest. In de loop der jaren bouwde het bij de verschillende kredietinstellingen een zeer hoge kredietwaardigheid op. Dat resulteerde in aantrekkelijke tarieven, waarvan nu ook steden en gemeenten kunnen genieten indien ze voor hun rioleringsprojecten een financiering aangaan via Aquafin.

WERKEN

MET RESPECT
VOOR HET MILIEU

AFZET VAN ZUIVERINGSSLIB
PRODUCTIE VAN BIO-ENERGIE

79
81

77

Filiep Lefevre, teamcoördinator Gent

“Ik coördineer het werk van een team technisch medewerkers, dat verantwoordelijk is voor de goede werking van de zuiveringsinfrastructuur in en rond Gent. Daarnaast heb ik veel contacten in en buiten het bedrijf. Een hele toffe combinatie. Bovendien krijg je bij Aquafin de kans om voortdurend bij te leren. En als ik 's morgens thuis vertrek, weet ik dat ik die dag nuttig werk ga doen voor mens en milieu.”

AFZET VAN ZUIVERINGSSLIB

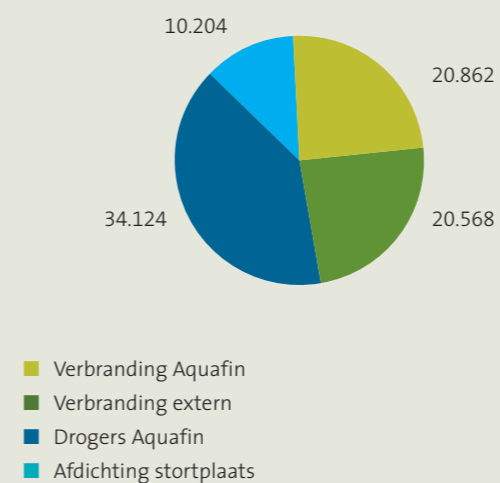
Tijdens het waterzuiveringsproces groeit het actief slib dat het afvalwater zuivert snel aan. Het overtollige slib dat niet in het zuiveringsproces kan worden hergebruikt, wordt zo veel mogelijk bewerkt tot alternatieve bron van energie.

In 2007 werd 86.000 ton slib in de vorm van droge stof gedroogd en co-verbrand, verbrand, of gebruikt in de afdichtlagen op stortplaatsen.

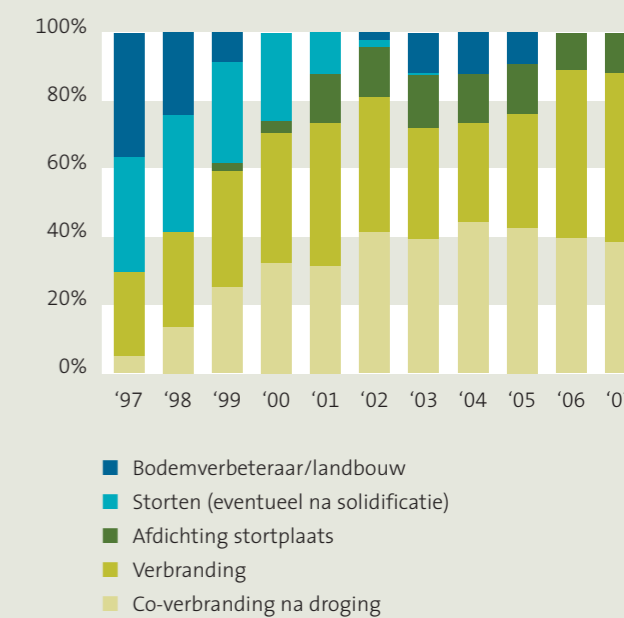
Tijdens het waterzuiveringsproces worden grote hoeveelheden zuiveringsslib geproduceerd. Aanvankelijk gaat het om enorme volumes, die in aanzienlijke mate beperkt worden door indikking, vergisting, ontwatering en droging. De afgezette hoeveelheden slib worden uitgedrukt in ton drogestof.

De afvoer van hoofdzakelijk vloeibaar zuiveringsslib naar de landbouw is na een verbod in het Vlaamse Gewest eind 1999 volledig stopgezet. In het buitenland is dit nog vaak de belangrijkste afzetroute. Ook het storten van slib werd in Vlaanderen verboden, zodat sinds 1997 naar alternatieve afzetroutes moest worden gezocht voor ongeveer 70% van het geproduceerde zuiveringsslib. In 2007 werd er – net zoals in 2006 – ook geen zuiveringsslib meer verwerkt tot eindproduct voor bemesting en bodemverbetering.

Afzet zuiveringsslib in 2007 in ton drogestof

Afzet van het ontwaterde zuiveringsslib

PRODUCTIE VAN BIO-ENERGIE

Co-verbranding

Droging van slib, in 1997 nog maar goed voor 5% van de afzet, wordt steeds belangrijker. Het aandeel slib dat gedroogd wordt, is sinds 2002 gestabiliseerd op zo'n 40%. Hierin is het slib dat in Brugge gedroogd wordt alvorens ter plaatse verbrand te worden niet meegerekend. Dat is opgenomen in de categorie 'verbranding'.

Drogen van ontwaterd slib levert een drogestofgehalte op van ca. 90%. Het zuiverings-slib wordt gedroogd tot korrels, met een calorische waarde gelijk aan die van bruinkool. Hierdoor kan het gedroogde slib gebruikt worden om andere brandstoffen te vervangen in steenkool- of bruinkoolgestookte elektriciteitscentrales en in cementovens. In 2007 ging het over 31.419 ton droge stof. We spreken in dit geval van co-verbranding. Ook ontwaterd niet-gedroogd slib kan co-verbrand worden.

Aquafin heeft vier drooginstallaties in gebruik. Ze vormen een milieutechnische eenheid met de rioolwaterzuiveringsinstallaties van Deurne, Houthalen, Leuven en Brugge. Sinds de opstart van de slibdrooginstallatie van Leuven in 2003, is de voorziene slibdrogingsinfrastructuur van Aquafin volledig uitgebouwd. De drogers van Brugge en Houthalen dateren van 2001, die van Deurne van 1998. Terwijl tien jaar geleden het drogen nog volledig gebeurde in installaties van derden, wordt het slib momenteel voor 99,3% gedroogd in drooginstallaties van Aquafin.

Verbranding

In 2007 werd in het totaal 41.430 ton slib in de vorm van droge stof verbrand. Meer dan de helft daarvan werd verbrand in de slibverbrandingsinstallatie van Brugge, die door GeoMilieu geëxploiteerd wordt. De andere helft ging grotendeels naar de nieuwe SLECO verbrandingsoven te Beveren. Een klein deel werd in Duitsland verbrand. SLECO is een joint-venture van Indaver nv en Sita nv. Sinds de indienstneming van de droger in Brugge is de verbranding er autotherm. Dat betekent dat door een deelstroom van het ontwaterd slib voorafgaandelijk te drogen, de bijstook met kolen niet meer nodig is en er meer slib kan worden verbrand.

Afdichtlaag op stortplaatsen

Ontwaterd slib kan ook nuttig gebruikt worden in de afdichtlagen van stortplaatsen. Het doel van een afdichtlaag bestaat erin te voorkomen dat water het stort zou binnendringen. Hydrostab is een alternatief voor de klassiek gebruikte afdichtingsmaterialen zoals zand-bentonietmengsels. In het Hydrostabprocedé worden afvalstoffen gebruikt in plaats van natuurlijke bodemmaterialen. In 2007 werd 10.204 ton drogestofslib afgezet voor gebruik als afdichtlaag op de gesaneerde stortplaats Hooge Maey in Antwerpen. Ook de vliegassen van de slibverbrandingsoven van Brugge krijgen hierbij een nuttige toepassing. Voorheen werd slib van Aquafin ook al gebruikt voor de afdichting van twee stortplaatsen in Nederland.

Aquafin recupereert zoveel mogelijk restproducten uit het zuiveringsproces om duurzame energie op te wekken. Maar ook tijdens het zuiveringsproces wordt gebruikt gemaakt van alternatieve energie.

Energie door biogasproductie

Bij het vergisten van waterzuiverings-slib wordt organisch materiaal bacterieel afgebroken en omgezet in biogas. Hierdoor vermindert het volume slib dat verder moet behandeld worden. Dit biogas is bovendien een energiedrager: het bevat ongeveer 65% methaan, dat zowel in warmte als in elektriciteit kan omgezet worden. De opwekking van elektriciteit gebeurt met gasmotoren met een elektrisch vermogen van 200 tot 500 kW_{elektrisch}. De koelingswarmte van de gasmotoren wordt bovendien gebruikt voor de verwarming van de slibgisting en in een aantal gevallen ook voor de verwarming van de dienstgebouwen. De groene elektriciteit wordt steeds op de zuiveringsinstallatie zelf gebruikt, waardoor Aquafin minder elektriciteit moet aankopen en waarvoor het bedrijf sinds 2002 ook groenestroomcertificaten verkrijgt. Een groenestroomcertificaat toont aan dat 1.000 kWh elektriciteit werd opgewekt uit een hernieuwbare energiebron.

Ongeveer 56% van al het geproduceerde slib werd vergist in 2007. Alle gasmotoren samen produceerden 4,3 miljoen kWh_{elektrisch}. Dit is bijna een miljoen kWh meer dan in 2006.

Op de slibdroger van RWZI Deurne wordt het geproduceerde biogas niet omgezet in elektriciteit, maar co-verbrand met aardgas om zuiveringsslib te drogen. Het geproduceerde biogas vervangt dus aardgas in verbrandingsprocessen (ongeveer 13 miljoen kWh_{thermisch}).

Hergebruik van afvalwarmte van derden

In de slibdrogingsinstallatie van Houthalen wordt geen biogas of aardgas ingezet, maar wordt de afvalwarmte van de naastliggende huisvuilverbrandingsinstallatie van RMZ (Regionale MilieuZorg) gebruikt. De warmte die ontstaat bij de verbranding van het restafval wordt in stoom omgezet en aan Aquafin verkocht. RMZ levert op deze manier jaarlijks 22 miljoen kWh_{thermisch} aan Aquafin.

Windenergie

Aquafin stelt ruimte ter beschikking van partijen die willen investeren in windenergie. De windturbines op de terreinen van PS Middelkerke en RWZI Brugge hebben een jaarproductie van ongeveer 6,5 miljoen kWh_{elektrisch}. Er lopen momenteel ook gesprekken om windturbines te plaatsen op RWZI Eeklo, RWZI Ninove en RWZI Houthalen-Centrum.

Thermische energie uit biomassa

De pellets van de slibdrogers van Aquafin hebben een positieve calorische waarde en zijn op hun beurt een bron van hernieuwbare energie. De wetgeving erkent deze bron, op voorwaarde dat de pellets gedroogd werden met biogas of andere hernieuwbare energiebronnen. Zo krijgt Electrabel groenestroomcertificaten voor het gebruik van slibpellets die het in de krachtcentrale van Genk-Langerlo bijstookt, zij het enkel voor het deel pellets die gedroogd werden met biogas of stoom. Ook de cementindustrie is geïnteresseerd in de energie die deze pellets bijbrengen.

Op basis van de calorische waarde van gedroogd slib werd in 2007 ruim 100 miljoen kWh_{thermisch} extern gevaloriseerd. Bovendien werd 25,8 miljoen kWh_{thermisch} van de slibverbrandingsoven van RWZI Brugge gevaloriseerd om het te verbranden zuiveringsslib voldoende te drogen om autothermie mogelijk te maken. 47% van de totale verbrandingswarmte van het verwerkte slib werd daarmee hergebruikt.

Wijziging energiepolitiek

In 2007 liet Aquafin door Siemens een energie-audit ("Quickscan one-2-five") uitvoeren. Hierdoor kon het energiebesparingspotentieel binnen het bedrijf ruwweg worden ingeschat. De aanbevelingen van de Quick-Scan-analyse zullen de volgende jaren worden geïmplementeerd en er zal een aangepast beleid voor energiemangement worden uitgebouwd.

Om ook onmiddellijk positieve resultaten te kunnen realiseren op het vlak van energiebesparing en CO₂-uitstoot, zal Aquafin zich verder laten bijstaan door externe energie-deskundigen.

DUURZAAM ONDERNEMEN

ZORG VOOR MEDEWERKERS	87
VEILIGE WERKOMSTANDIGHEDEN	89
MINDER HINDER TIJDENS INFRASTRUCTUURWERKEN	91
OMBUDSMAN ALS BEMIDDELAAR TUSSEN BURGER EN BEDRIJF	93
SENSIBILISERINGSACTIES	95

Peggy Kesteloot, Projectleider ICT-systemen

“Ik heb een heel gevarieerde job. Ik ben verantwoordelijk voor mijn eigen projecten en werk in teamverband met toffe collega's. Bovendien zijn er genoeg doorgroeimogelijkheden binnen Aquafin. Door het grote opleidingsaanbod kan je steeds nieuwe dingen blijven leren, wat mijn job telkens weer interessanter maakt en me tot nieuwe uitdagingen brengt.”

ZORG VOOR MEDEWERKERS

Ondanks de concurrentie van verschillende andere sectoren die gelijksoortige profielen aantrekken, is het personeelsverloop bij Aquafin vrij laag. Dat is te danken aan alle inspanningen die Aquafin doet om geschikte medewerkers aan te trekken én te behouden.

Eind 2007 telde Aquafin 777 medewerkers, een stijging van 40 medewerkers ten opzichte van 2006. Samen met de ter beschikking gestelde medewerkers van de Vlaamse Milieumaatschappij is het totaal 875. Vooral binnen de directies Infrastructuur en Operaties waren er extra medewerkers nodig, door de aangroei van de projectenportefeuille en het patrimonium.

Gemotiveerde en competente medewerkers vormen de basis voor een succesvolle uitvoering van de bedrijfsstrategie. Aquafin wil zijn medewerkers daarom een duidelijk zicht geven op hun loopbaangroei, zowel binnen hun functie als binnen het bedrijf. Om dat mogelijk te maken, worden er per functie vijf horizontale loopbaanpaden voorzien: van 'basis over 'bevestigd', naar 'ervaren', 'specialist' en 'rolmodel'. Elke functie wordt bovendien toegewezen aan een rol, een groepering van verschillende functies die zowel een gelijkaardige impact als eenzelfde verantwoordelijkheid hebben. Een rol vormt een onderdeel van een specifieke loopbaanladder. Per rol definiëren functiewoordvoerders een aantal gedragscompetenties en bijhorende gedragsindicatoren. De leidinggevendenden bepalen de technische expertise van de hun toebehorende functies. Drie componenten bepalen de inschaling van een medewerker: bedrijfswaarden, gedragscompetenties en technische expertise. Een complexe opdracht, die in 2007 werd opgestart en afgerond zal worden in 2008. In 2007 waren de meeste technische medewerkers al ingeschaald in hun functieklasse en competentieniveau.

Medewerkers met niveau 'basis' moeten zo snel mogelijk tot het niveau 'bevestigd' kunnen doorgroeien om dan volledig in hun team ingeschakeld te worden. Via gerichte opleidingen wordt dus in eerste instantie op deze groep gefocust. De directie Operaties stelde in 2007 een opleidingscoach voor vakcompetenties aan, om de specifieke opleidingsbehoeften te bepalen die te maken hebben met de vereiste technische expertise van technische medewerkers. Binnen de directie Infrastructuur is dat een taak van de kenniscoördinator. Voor elke functie wordt vastgelegd welke technische expertise en gedragscompetenties moeten worden verworven om naar een hoger niveau door te groeien. Ook hier worden gerichte en aangepaste opleidingen voorzien om aan die vereiste te voldoen.

Sinds 2006 werkt Aquafin aan een transparant loonbeleid, dat motiverend is voor iedere medewerker binnen elke functie. In de nieuwe CAO die in 2007 van kracht werd, engageert Aquafin zich om de medewerkers die conform de verwachtingen presteren, minimaal volgens de marktmediaan te verlonen.

VEILIGE WERKOMSTANDIGHEDEN

Een goede balans tussen inspanning en ontspanning is essentieel voor de jobtevredenheid en het persoonlijk geluk van alle medewerkers. Om die reden werd vanaf 2007 een aangepaste flexibele werkurenregeling van kracht voor de medewerkers van het hoofdkantoor. Ook de mogelijkheid om te werken op een aantal flexplekken verspreid over heel Vlaanderen werd ingevoerd. Eveneens werden er vanaf 2007 twee extra dagen verlof toegekend aan alle medewerkers.

Eind 2007 peilde Aquafin bovendien via een enquête naar het algemeen welzijnsgevoel van zijn werknemers. De vragenlijst, die volledig anoniem was, ging zowel over ergonomie, energie, voeding, fysieke conditie als emotionele tevredenheid. Maar liefst 70% van alle medewerkers vulde de enquête in. Uit de eerste resultaten blijkt dat de overgrote meerderheid van de respondenten tevreden is met zijn/haar job. Vooral de afwisseling en mogelijkheid tot creatieve inbreng worden erg gewaardeerd. Hoewel de gemiddelde medewerker het werkvolume soms te hoog vindt, beschikt hij wel over een gezonde dosis energie.

Veilig werken was in 2007 het grote aandachtspunt door alle afdelingen en directies heen. Niet alleen voor onze eigen medewerkers, maar ook voor het personeel van aannemers en onderaannemers.

Alle leidinggevendenden uit elke directie kregen een opleiding waarin hun verantwoordelijkheden en de wettelijke context onder de aandacht werden gebracht. De ongevallen die gebeurden binnen de directie Operaties, werden steeds op de plaats van het gebeuren nog eens op een constructieve manier besproken door de directeur, het hoofd Preventie en Bescherming, de leidinggevende medewerker en het slachtoffer. Die grondige aanpak heeft het veiligheidsbewustzijn in het bedrijf duidelijk vergroot.

In 2007 bleef het aantal arbeidsongevallen stabiel, maar waren ze wel veel minder ernstig dan de voorgaande jaren. Binnen de BSC-meting wordt er onderscheid gemaakt tussen ongevallen te wijten aan gebrekkige opleiding of ontoereikende procedures, ongevallen te wijten aan tekortkomingen van installaties of machines en ongevallen met andere oorzaken. Groep één en twee worden gezien als het verbeterpotentieel van het preventiebeleid. De andere ongevallen moeten nog verder verminderen door verdere acties om het veiligheidsbewustzijn te vergroten in 2008.

De grootste risico's voor medewerkers van Aquafin doen zich voor bij het afdalen in riolen en bij contact met biologische agentia, ziektekiemen die massaal in afvalwater aanwezig zijn en de gezondheid ernstig kunnen schaden. Rond veilig afdalen stelde Aquafin al een uitgebreide brochure samen. In 2007 ontwikkelde het bedrijf ook een e-learning pakket rond biologische agentia. Het pakket is in de eerste plaats bedoeld als opleidingsinstrument voor eigen medewerkers die op een zuiveringsinstallatie werken of er regelmatig onderzoek doen. Maar ook voor wie niet rechtstreeks in contact komt met afvalwater, bevat het leerpakket interessante informatie. Aquafin biedt de module daarom ook aan op CD-rom voor technische partners.

Aquafin is niet alleen met eigen medewerkers begaan, maar ook met het personeel van aannemers en onderaannemers. Na twee zware werfongevallen in 2006, organiseerde de dienst Veiligheid en Preventie een conferentie met alle veiligheidscoördinatiebureaus, om gelijksoortige ongevallen te voorkomen. Aquafin bracht een aantal veiligheidsproblemen eveneens op de agenda van het Nationaal Actiecomité ter Voorkoming van Ongevallen in de Bouw.

Veiligheid draagt ook een groot gewicht in de selectiecriteria voor de Minder Hinder-award, die jaarlijks wordt uitgereikt aan de aannemer van rioleringswerken die het meest omgevingsvriendelijk gewerkt heeft. We beoordelen de officiële ongevallencijfers van de aannemers en het aantal grote schadegevallen. Aannemers die dat jaar een ernstig ongeval hebben gehad, komen niet in aanmerking voor de award. In de toekomst zal ook toegebrachte schade aan ondergrondse leidingen in rekening worden gebracht. Zo willen we onze partners tonen dat Aquafin geen onveilige werk-omstandigheden duldt, niet voor eigen medewerkers, maar ook niet voor partners.

MINDER HINDER TIJDENS INFRASTRUCTUURWERKEN

De aanleg van collectoren en de bouw van zuiveringsinstallaties brengt onvermijdelijk hinder met zich mee voor de handelaars en buurtbewoners die van nabij met de werken te maken krijgen. Gerichte acties moeten die hinder zoveel mogelijk beperken en voor wederzijds begrip zorgen.

Aquafin wil een voortrekkersrol spelen op het gebied van hinderbeperking tijdens werken in uitvoering. Van loutere bestekbepalingen en een theoretische leidraad, evolueerde de aanpak van het bedrijf de voorbije jaren naar een volwaardig draaiboek. Alle beschreven stappen werden geïntegreerd in de projectuitvoering.

Een goede coördinatie en communicatie met alle projectpartners, handelaars en buurtbewoners staan centraal. Onze communicatie-inspanningen worden opgevolgd in BSC-metingen. In 2007 organiseerde Aquafin 155 infovergaderingen, meestal in samenwerking met de gemeenten, en verstuurde het ruim 100.000 infobrieven en enquêtes aan buurtbewoners. Een duidelijke toename sinds 2006. Ook de verstrekking van projectinformatie via de website verliep meer continu dan in 2006, al is er op dit gebied nog verbetering mogelijk.

Voor de uitvoering van de hinderbeperkende maatregelen is een goede samenwerking onmisbaar met de aannemers en studie bureaus die onze opdrachten uitvoeren. In september 2007 reikte Aquafin zoals aangekondigd de eerste jaarlijkse Minder Hinder Award uit aan de aannemer die het meest omgevingsvriendelijk tewerk ging op rioleringswerken. Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur Hilde Crevits reikte de award uit aan Wegebo, onderdeel van Colas Belgium, gevolgd door Heijmans Infra uit Schelle en Aclagro uit Wondelgem. Zowel de winnaar als de nummers twee en drie ontvingen een certificaat dat zij bij hun offertes kunnen voegen. Hiermee tonen zij aan potentiële klanten dat ze niet alleen oog hebben voor technische aspecten, maar ook voor de impact van hun werken op de maatschappij.

Voor de toekenning van de Minder Hinder Award baseerde Aquafin zich op vier fundamentele criteria. Ten eerste zijn dat de resultaten uit de enquêtes die na afloop van elk project worden ingevuld door de projectleider, de werftoezichter, het studie bureau en alle betrokken besturen. Deze vragenlijst peilt naar de manier waarop de aannemer de bestekbepalingen naleeft om de hinder te beperken. Daarnaast tellen ook de frequentie en de omvang van eventuele schadegevallen en de gegevens uit de klachtendatabank mee. Een laatste, maar minstens even belangrijke factor zijn de veiligheidsstatistieken die de aannemer kan voorleggen. Wie het best scoort op de combinatie van deze vier criteria, mag zich laureaat noemen.

In 2007 werd ook het Minder Hinderdraaiboek voor de bouw van zuiveringsinstallaties gefinaliseerd. Daarin wordt meer gefocust op de noden van gemeenten en administratieve instanties dan van de buurtbewoners, omdat de hinder van de werken in dit geval relatief klein is.

Aquafin peilt niet alleen naar de tevredenheid van projectpartners. Ook de visie van de handelaars en buurtbewoners die de werken van nabij meegemaakt hebben, is heel belangrijk voor de verdere evolutie van onze hinderbeperkende maatregelen. Daarom voert Aquafin tevredenheidsonderzoeken uit in de buurt als de werken beëindigd zijn.

Hoewel nog niet alle projecten volledig worden opgevolgd zoals in het draaiboek beschreven, worden onze inspanningen op het gebied van Minder Hinder extern zeer gewaardeerd. Op vraag van de Stuurgroep Minder Hinder van VVSG verzorgde Aquafin de bundel 'Richtlijnen voor Minder Hinder. Bestekbepalingen voor steden en gemeenten' en schreef het bedrijf mee aan het 'Inspiratieboek Minder Hinder'.

De uitwerking van een procedure voor hinderbeperking bij de uitvoering van nieuwe projecten was prioritair voor Aquafin, maar zeker geen eindpunt. In 2008 werd gestart met de opmaak van een Minder Hinderprocedure voor de uitvoering van onderhoudswerken, zodat de buurtbewoners steeds snel en efficiënt worden verwittigd over de omvang en duur van de werken die moeten worden uitgevoerd.

OMBUDSMAN ALS BEMIDDELAAR TUSSEN BURGER EN BEDRIJF

Als een handelaar of buurtbewoner geen aanspreekpunt vindt op de werf of als een probleem niet ter plekke opgelost geraakt, staat de ombudsman van Aquafin klaar. Hij zorgt voor correcte informatie, bemiddeling of verzoening en draagt concrete oplossingen aan.

In 2007 ontving de ombudsman van Aquafin 403 meldingen, die verder werden opgesplitst tot 500 klachten. 72% van de klachten die de ombudsman registreerde gingen over de uitvoering van rioleringswerken. De belangrijkste groepen zijn de herstelling van privaat en openbaar domein, de toegankelijkheid van straten en woningen, wateroverlast, onvoldoende informatie en lawaaihinder. 24% van de klachten ging over de werking van de zuiveringsinstallaties. Klachten over lawaaihinder, wateroverlast en geurhinder vormden hier de grootste groep. Voor 83% van alle meldingen deed Aquafin binnen de 20 dagen een voorstel van oplossing aan de betrokkenen.

Om klachten systematisch aan te pakken en in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen, buigen de betrokken directies zich elke trimester samen met de ombudsman over de kwartaalrapporten. Met de lessen die daaruit worden getrokken, worden speciale aandachtspunten geformuleerd en waar nodig bestekken en procedures aangepast.

Wie de douchekraan opendraait of het toilet doorspoelt, staat meestal niet stil bij wat er daarna met dat water gebeurt. In 2007 leerden zo'n 26.000 Vlamingen op een zuiveringsinstallatie hoe Aquafin dat water zuivert, totdat het weer schoon genoeg is om in een waterloop geloosd te worden.

SENSIBILISERINGSACTIES

Een communicatieaudit uitgevoerd door een extern bureau in 2007, beoordeelde het Communicatieplan van Aquafin en de daaraan gekoppelde acties en tools zeer positief.

In 2007 organiseerde Aquafin zes opendeurdagen op nieuwe of gerenoveerde installaties, verspreid over heel Vlaanderen. Ook nu weer zorgden medewerkers van Aquafin voor deskundige en enthousiaste rondleidingen.

Bijkomend organiseerde Aquafin avondlijke burendoelbezoeken aan 12 kleine zuiveringsinstallaties die pas in gebruik genomen waren. Zo konden alle burendoel met eigen ogen zien wat er op zo'n installatie gebeurt, en zelf vaststellen hoe weinig lawaai of geurhinder ze veroorzaakt. Een initiatief dat zeer geapprecieerd werd en herhaald zal worden in 2008.

Aquafin stelt op weekdays bovendien een 20-tal installaties open voor groepsbezoeken, onder leiding van ervaren gidsen. Een aanbod waar scholen en lokale verenigingen dankbaar gebruik van maakten. In 2007 leidden de gidsen van Aquafin 830 groepen rond.

Daarnaast stelt Aquafin educatief materiaal zoals brochures en standen ter beschikking van scholen, verenigingen en gemeenten.

JAAARREKENING

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS-REVISOR	98
BALANS EN RESULTATENREKENING	100
WAARDERINGSREGELS	114
BIJKOMENDE INFO	118

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS-REVISOR

aan de algemene vergadering der aandeelhouders van Aquafin NV over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2007

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen en inlichtingen.

Verklaring zonder voorbehoud over de jaarrekening, met een toelichtende paragraaf

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2007, opgesteld overeenkomstig het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van €2.398.467 ('000) en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van €10.339 ('000).

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE RAAD VAN BESTUUR VOOR HET OPSTELLEN EN DE GETROUWE WEERGAVE VAN DE JAARREKENING

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE COMMISSARIS

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De keuze van deze controlewerkzaamheden hangt af van onze beoordeling alsook van onze inschatting van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of het maken van fouten.

Bij het maken van onze risico-inschatting houden wij rekening met de bestaande interne controle van de vennootschap met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen, maar niet om een oordeel te geven over de effectiviteit van de interne controle van de vennootschap. Wij hebben tevens de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de betekenisvolle boekhoudkundige schattingen gemaakt door de vennootschap, alsook de voorstelling van de jaarrekening, als geheel beoordeeld. Ten slotte hebben wij van de raad van bestuur en van de verantwoordelijken van de vennootschap de voor onze controlewerkzaamheden vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2007 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, overeenkomstig het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Zonder de hierboven vermelde verklaring zonder voorbehoud in het gedrang te brengen verwijzen wij naar het jaarverslag waarin de raad van bestuur melding maakt van de bestaande onzekerheid met betrekking tot de definitieve beslissing over de afsluiting van de boekjaren 2005 en volgende aangaande de kosten die niet vergoed zouden worden.

Bijkomende vermeldingen en inlichtingen

Het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, alsook het naleven door de vennootschap van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermeldingen en inlichtingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

Antwerpen, 30 april 2008

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
vertegenwoordigd door

Ronald Van den Ecker
Vennoot

BALANS NA WINSTVERDELING

Activa (in 000 €)	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VASTE ACTIVA	20/28	2.146.840	2.023.146
Materiële vaste activa	22/27	2.146.303	2.022.626
Terreinen en gebouwen	22	81.401	75.864
Installaties, machines en uitrusting	23	1.756.535	1.673.947
Meubilair en rollend materieel	24	2.062	1.480
Leasing en soortgelijke rechten	25	1.807	2.025
Overige materiële vaste activa	26	181	181
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	304.317	269.129
Financiële vaste activa	28	537	520
Verbonden ondernemingen	280/1	535	487
Deelnemingen	280	535	487
Andere financiële vaste activa	284/8	2	33
Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	2	33
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	251.627	307.301
Vorderingen op meer dan één jaar	29		214.950
Overige vorderingen	291		214.950
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	20.472	11.991
Bestellingen in uitvoering	37	20.472	11.991
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	229.695	14.313
Handelsvorderingen	40	224.747	8.596
Overige vorderingen	41	4.948	5.717
Geldbeleggingen	50/53	181	64.609
Overige beleggingen	51/53	181	64.609
Liquide middelen	54/58	630	338
Overlopende rekeningen	490/1	649	1.100
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	2.398.467	2.330.447

Passiva (in 000 €)	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
EIGEN VERMOGEN	10/15	792.433	660.110
Kapitaal	10	149.429	99.426
Geplaatst kapitaal	100	198.400	198.400
Niet opgevraagd kapitaal	101	48.971	98.974
Reserves	13	17.159	16.640
Wettelijke reserve	130	9.559	9.041
Beschikbare reserve	133	7.600	7.599
Overgedragen winst	14	4	5
Kapitaalsubsidies	15	625.841	544.039
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16	1.653	1.636
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	1.653	1.636
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	332	300
Overige risico's en kosten	163/5	1.321	1.336
SCHULDEN	17/49	1.604.381	1.668.701
Schulden op meer dan één jaar	17	1.146.840	1.212.885
Financiële schulden	170/4	1.146.799	1.212.850
Leasingschulden en soortgelijke schulden	172	2.999	3.229
Kredietinstellingen	173	1.143.800	1.209.621
Overige schulden	178/9	41	35
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	442.420	442.030
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	125.554	121.709
Financiële schulden	43	204.800	217.270
Kredietinstellingen	430/8	204.800	217.270
Handelsschulden	44	73.756	74.785
Leveranciers	440/4	73.756	74.785
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	23.112	12.096
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	5.374	4.853
Belastingen	450/3	96	30
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	5.278	4.823
Overige schulden	47/48	9.824	11.317
Overlopende rekeningen	492/3	15.121	13.786
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	2.398.467	2.330.447

RESULTATENREKENING

(in 000 €)	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten	70/74	324.730	289.539
Omzet	70	313.145	278.783
Toename in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering	71	8.480	6.622
Andere bedrijfsopbrengsten	74	3.105	4.134
Bedrijfskosten	60/64	249.496	211.042
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	83.148	66.820
Aankopen	600/8	83.148	66.820
Diensten en diverse goederen	61	28.926	21.534
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	43.842	40.781
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	89.951	79.960
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)	631/4	134	-443
Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)	635/7	17	-215
Andere bedrijfskosten	640/8	3.478	2.605
Bedrijfswinst	9901	75.234	78.497
Financiële opbrengsten	75	9.489	9.297
Opbrengsten uit vlottende activa	751	9.149	9.063
Andere financiële opbrengsten	752/9	340	234
Financiële kosten	65	71.617	70.918
Kosten van schulden	650	68.601	69.616
Andere financiële kosten	652/9	3.016	1.302
Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening, voor belasting	9902	13.106	16.876
Uitzonderlijke opbrengsten	76	48	
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	48	
Uitzonderlijke kosten	66		20
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		20
Winst van het boekjaar voor belasting	9903	13.154	16.856
Belastingen op het resultaat	67/77	2.815	4.939
Belastingen	670/3	3.401	4.956
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	77	586	17
Winst van het boekjaar	9904	10.339	11.917
TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR	9905	10.339	11.917

RESULTATENVERWERKING

(in 000 €)	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winstsaldo	9906	10.344	11.918
Te bestemmen winst van het boekjaar	9905	10.339	11.917
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	14P	5	1
Toevoeging aan het eigen vermogen	691/2	518	596
Aan de wettelijke reserves	6920	518	596
Over te dragen winst	14	4	5
Uit te keren winst	694/6	9.822	11.317
Vergoeding van het kapitaal	694	9.822	11.317

TOELICHTING

Staat van de materiële vaste activa (in 000 €)	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P		98.401
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	7.124	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	105.525	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P		22.537
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	1.587	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	24.124	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	81.401	
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P		2.521.713
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	5.439	
Overboeking van een post naar een andere	8182	164.470	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	2.691.622	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P		847.766
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	87.321	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	935.087	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	1.756.535	
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P		9.415
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	1.294	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	10.709	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P		7.934
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	713	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	8.647	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	2.062	

Staat van de materiële vaste activa (in 000 €)	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
LEASING EN SOORTGELIJKE RECHTEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8194P		4.374
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8194	4.374	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8324P		2.348
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8274	219	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8324	2.567	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	25	1.807	
Waarvan			
Terreinen en gebouwen	250	1.807	
OVERIGE MATERIELE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P		3.650
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165	112	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	3.762	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P		3.470
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	111	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	3.581	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	26	181	
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P		269.129
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	199.658	
Overboeking van een post naar een andere	8186	-164.470	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	304.317	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	27	304.317	

Staat van de financiële vaste activa (in 000 €)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P		1.938
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	1.938	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P		1.451
Mutaties tijdens het boekjaar			
Teruggenomen want overtollig	8481	48	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521	1.403	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	280	535	

ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN

ANDERE ONDERNEMINGEN - vorderingen			
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	285/8P		33
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	4	
Terugbetalingen	8593	35	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	2	

Inlichtingen omtrent de deelnemingen**DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN AANGEHOUDEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN**

Aquaplus NV
 Ingeberthoeveweg 21
 B-2630 Aartselaar
 0462.755.821

Aangehouden maatschappelijke rechten - aandelen op naam rechtstreeks aantal:	39.999
rechtstreeks %:	99,9

Overige geldbeleggingen en overlopende rekeningen (in 000 €)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE GELDBELEGGINGEN			
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen	53	181	64.609
Met een resterende looptijd of opzegtermijn van hoogstens één maand	8686	181	64.609
OVERLOPENDE REKENINGEN			
Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa			
Voorafbetaalde kosten		342	
Rente		307	

Staat van het kapitaal en de aandeelhoudersstructuur (in 000 €)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
STAAT VAN HET KAPITAAL			
Maatschappelijk kapitaal			
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	100P		198.400
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	100	198.400	
	Codes	Bedragen	Aantal aandelen
Gewone aandelen		198.400	800.000
Op naam	8.702		800.000
	Codes	Niet-opgevraagd bedrag	
Niet gestort kapitaal			
Niet opgevraagd kapitaal	101	48.971	
Aandeelhouders die nog moeten volstorten		48.971	

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

Uitsplitsing van de post 163/5 van de passiva		Boekjaar
Voorziene kosten voor laattijdigheid		105
Voorziene kosten voor juridische geschillen		993
Voorziene kosten voor geschillen mbt OVK		145
Voorziene kosten afvoer slib		78

Staat van de schulden en overlopende rekeningen (in 000 €)

Codes Boekjaar

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD**Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen**

Financiële schulden	8801	125.554
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	230
Kredietinstellingen	8841	125.324

TOTAAL DER SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR DIE BINNEN HET JAAR VERVALLEN 42 125.554**Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar maar hoogstens 5 jaar**

Financiële schulden	8802	493.897
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	1.647
Kredietinstellingen	8842	492.250
Overige schulden	8902	41

TOTAAL DER SCHULDEN MET EEN RESTERENDE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN MAAR HOOGSTENS 5 JAAR 8912 493.938**Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar**

Financiële schulden	8803	652.902
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	1.352
Kredietinstellingen	8843	651.550

TOTAAL DER SCHULDEN MET EEN RESTERENDE LOOPTIJD VAN MEER DAN 5 JAAR 8913 652.902**SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN**

Belastingen		
Niet-vervallen belastingschulden	9073	96
Bezoldigingen en sociale lasten		
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	5.278

OVERLOPENDE REKENINGEN**Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva**

Rente		14.063
Overige overlopende posten		1.058

Bedrijfsresultaten (in 000 €)

Codes Boekjaar Vorig boekjaar

BEDRIJFSKOSTEN**Werknemers ingeschreven in het personeelsregister**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	777	737
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	732,2	694,6
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	1.185.283	1.158.388

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	31.283	29.104
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	8.993	8.483
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	1.609	1.446
Andere personeelskosten	623	1.887	1.701
Pensioenen	624	70	47

Voorzieningen voor pensioenen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635	31	133
---	-----	----	-----

Waardeverminderingen

Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	432	247
Teruggenomen	9113	298	690

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen	9115	864	1.107
Bestedingen en terugnemingen	9116	847	1.322

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	2.548	2.444
Andere	641/8	930	161

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096	6	10
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	16,6	14,8
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	34.270	29.282
Kosten voor de onderneming	617	723	615

FINANCIELE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN**Uitsplitsing van de overige financiële kosten**

Bankkosten		712	1.298
Overige financiële kosten		2.304	4

Belastingen en taxen (in 000 €)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT			
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	9134	3.400	
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	9135	3.400	
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	9138	1	
Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	9139	1	
BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN			
In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde			
Aan de onderneming (aftrekbaar)	9145	135.084	114.045
Door de onderneming	9146	70.954	61.230
Ingehouden bedragen ten laste van derden als			
Bedrijfsvoorheffing	9147	8.913	8.242

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (in 000 €)

	Boekjaar
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA	
Gegunde nog niet geactiveerde projecten	124.659
Aankoopverplichtingen	2.825

Betrekkingen met verbonden ondernemingen (in 000 €)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	280/1	535	487
Deelnemingen	280	535	487
Vorderingen	9291	36	83
Op hoogstens één jaar	9311	36	83
Schulden	9351	1	1
Op hoogstens één jaar	9371	1	1
FINANCIELE BETREKKINGEN MET DE COMMISSARIS EN DE PERSONEN MET WIE HIJ VERBONDEN IS			
	Codes	Boekjaar	
Bezoldiging van de commissaris(sen)	9505	60	
Bezoldigingen voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris			
Belastingadviesopdrachten	95062	12	
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	95063	132	

Afgeleide financiële instrumenten die niet gewaardeerd zijn op basis van de reële waarde

SCHATTING VAN DE REËLE WAARDE VOOR ELKE CATEGORIE AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE NIET GEWAARDEERD ZIJN OP BASIS VAN DE WAARDE IN HET ECONOMISCH VERKEER MET OPGAVE VAN DE OMVANG EN DE AARD VAN DE INSTRUMENTEN		Boekjaar
Afgeleide financiële instrumenten		10.069

SOCIALE BALANS

Staat van de tewerkgestelde personen

	Codes	Voltijds	Deeltijds	Totaal of totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	
WERKNEMERS INGESCHREVEN IN HET PERSONEELSREGISTER					
		Boekjaar	Boekjaar	Boekjaar	Vorige boekjaar
Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar					
Gemiddeld aantal werknemers	100	628,8	126,8	732,2 (VTE)	694,6 (VTE)
Aantal gepresteerde uren	101	1.039.023	146.260	1.185.283	1.158.388
Personeelskosten	102	38.307	5.465	43.772	40.734
Voordelen bovenop het loon	103			457	382
	Codes	Voltijds	Deeltijds	Totaal of totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	
Op de afsluitingsdatum van het boekjaar					
Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister	105	650	127		745,4
Volgens de aard van de overeenkomst					
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	632	126		726,9
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	18	1		18,5
Volgens het geslacht					
Mannen	120	531	41		562,3
Vrouwen	121	119	86		183,1
Volgens beroeps categorie					
Bedienden	134	643	127		738,4
Andere	133	7			7,0

Uitzendkrachten

	Codes	Uitzendkrachten
Tijdens het boekjaar		
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	16,6
Aantal daadwerkelijke gepresteerde uren	151	34.270
Kosten voor de onderneming	152	723

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

	Codes	Voltijds	Deeltijds	Totaal of totaal in voltijdse equivalenten
INGETREDEN				
Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven	205	82	2	83,3
Volgens de aard van de overeenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	210	65	1	65,8
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	211	17	1	17,5
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen				
Secundair onderwijs	221	38		38,0
Hoger niet-universitair onderwijs	222	11		11,0
Universitair onderwijs	223	11		11,0
Vrouwen				
Secundair onderwijs	231	4	1	4,8
Hoger niet-universitair onderwijs	232	4	1	4,5
Universitair onderwijs	233	14		14,0
UITGETREDEN				
Aantal werknemers met een in het personeelregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	305	38	6	41,6
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	310	28	5	31,1
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	311	10	1	10,5
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen				
Secundair onderwijs	321	15	2	16,3
Hoger niet-universitair onderwijs	322	5		5,0
Universitair onderwijs	323	7		7,0
Vrouwen				
Secundair onderwijs	331	4	1	4,5
Hoger niet-universitair onderwijs	332	4	3	5,8
Universitair onderwijs	333	3		3,0
Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
Pensioen	340	1		1,0
Bruggpensioen	341	2	1	2,8
Afdanking	342	7	2	8,0
Andere reden	343	28	3	29,8

Staat over het gebruik van de maatregelen ten gunste van de werkgelegenheid tijdens het boekjaar

	Codes	Aantal betrokken werknemers	In voltijdse equivalenten	Financieel voordeel
MAATREGELEN TEN GUNSTE VAN DE WERKGELEGENHEID				
Maatregelen met een financieel voordeel				
Structurele vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen	416	815	781,5	1.291
Andere maatregelen				
Vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen	507	83	81,3	
Aantal werknemers betrokken bij één of meerdere maatregelen ten gunste van de werkgelegenheid				
Totaal voor het boekjaar	550	815	781,5	
Totaal voor het vorige boekjaar	550P	772	738,8	

Inlichtingen voor de opleiding voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
TOTAAL VAN DE OPLEIDINGSINITIATIEVEN TEN LASTE VAN DE WERKGEVER				
Aantal betrokken werknemers	5801	557	5811	187
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	18.471	5812	4.229
Kosten voor de onderneming	5803	858	5813	197

Inlichtingen over de activiteiten van vorming, begeleiding of mentorschap door de werknemers gegeven in toepassing van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
ACTIVITEITEN VAN VORMING, BEGELEIDING OF MENTORSCHAP				
Aantal werknemers welke deze activiteiten uitoefenen	5804	68	5814	17
Aantal uren besteed aan deze activiteiten	5805	5.160	5815	1.640
Aantal werknemers welke deze activiteiten volgden	5806	61	5816	24

WAARDERINGSREGELS

1. Oprichtingskosten - kosten kapitaalverhoging

Oprichtingskosten worden geboekt tegen aanschaffingswaarde en worden ten laste gelegd van het boekjaar waarin de kosten gemaakt of waarvoor verbintenissen aangegaan worden.

Kosten van kapitaalverhogingen zijn ten laste van het boekjaar waarin de kapitaalverhoging gebeurt.

2. Materiële vast activa

Materiële vaste activa worden geboekt tegen aanschaffingswaarde, d.i. de aankoopprijs en de bijkomende kosten.

Vanaf boekjaar 2003 werd krachtens artikel 196, § 2 WIB 92 opgelegd dat de eerste afschrijvingsannuïteit ten aanzien van tijdens het boekjaar verkregen of tot stand gebrachte vaste activa slechts als beroepskosten aangemerkt wordt in verhouding tot het gedeelte van het boekjaar waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht.

Voor het boekjaar 2003, 2004 en 2005 werd hiervoor aan Aquafin NV een afwijking toegestaan. Vanaf boekjaar 2006 dient dit artikel integraal toegepast te worden op basis van een proratering op maandbasis.

Volgende afschrijvingspercentages worden toegepast:

VOOR VASTE ACTIVA EIGEN AAN HET HOOFDKANTOOR

- kantormateriaal:	lineair 20%
- meubilair:	lineair 15%
- rollend materieel:	lineair 25%
- telefooninstallatie:	lineair 20%
- computer hard- en software:	lineair 33%
- installatie- en inrichtingskosten van gehuurde gebouwen:	lineair 33%
- machines en uitrusting:	lineair 20%
- inrichting labo:	lineair 20%
- geleasede kantoorgebouwen:	lineair 5%
- installatie- en inrichtingskosten van geleasede gebouwen:	lineair 33%
- hydronautprojecten na oplevering:	lineair 6,667%.

VOOR VASTE ACTIVA EIGEN AAN DE PROJECTEN

Deze activa worden overgeboekt van werken in uitvoering naar materiële vaste activa op het ogenblik van de oplevering van een project.

Vier klassen worden onderscheiden in functie van hun economische levensduur, hiervoor worden volgende afschrijvingspercentages toegepast:

- klasse 1:	lineair 25%
- klasse 2:	lineair 14,25%
- klasse 3:	lineair 6,66%
- klasse 4:	lineair 3,03%.

Volgende investeringen behoren tot klasse 1:

Computers, kantoomachines, software, telemetrische apparatuur, draagbaar gereedschap en uitrusting, radio-uitrusting, telecommunicatie-apparatuur, monstername-apparatuur, meetapparatuur, grasmaaiers, laboratorium-uitrusting, personenwagens, lichte bedrijfsvoertuigen. Deze lijst is niet limitatief.

Volgende investeringen maken deel uit van klasse 2:

Draagbare pompen, beluchters, mixers en generatoren van < 25 KW, landbouwuitrusting, renovatie van de gebouwen, meubels, zwaar rollend materieel, zoals wagens voor slib, vrachtauto's, tractoren en frontladers. Deze lijst is niet limitatief.

Volgende investeringen maken deel uit van klasse 3:

Omheiningen, monster- en meetstations, werkplaatsmachines, verplaatsbare kranen, of pompen en generatoren > 25 KW, stalen opslagtanks, vaste elektrische en mechanische uitrusting van nieuwgebouwde installaties. Deze lijst is niet limitatief.

Eveneens tot klasse drie behoren de tot 1 januari 2005 genoemde éénmalige kosten, met uitzondering van verzekeringskosten, schadeclaimkosten, kosten controlebureau en kosten bouwplaatsbeschrijving.

Volgende investeringen maken deel uit van klasse 4:

Wegen, constructies voor rioolwaterzuiveringsinstallaties en pompstations, gebouwen, lozingsconstructies, riolen: collectoren, prioritaire riolen, persleidingen, inspectieputten, rolbruggen, beplantingen. Deze lijst is niet limitatief. Aanverwante kosten worden, gronden uitgezonderd, bij de oplevering van een project in het resultaat van het boekjaar opgenomen.

VOOR VASTE ACTIVA EIGEN AAN DE DIRECTIE OPERATIES

Volgende afschrijvingspercentages worden toegepast:

- voor de investeringen m.b.t. de renovatie aan ter beschikking gestelde gebouwen: lineair 14,25%
- voor de investeringen m.b.t. de oprichting van dienst- of kantoorgebouwen: lineair 3,03%.

Verder worden er twee klassen onderscheiden in functie van de economische levensduur, waarvoor volgende afschrijvingspercentages worden gebruikt:

- klasse 1:	lineair 25%
- klasse 2:	lineair 14,25%.

Niet limitatieve opsomming van de inhoud van klasse 1 en 2 is terug te vinden onder het vorige punt.

VOOR RENOVATIE VAN VMM-INSTALLATIES

De herstellingswerken waarvoor een technisch plan wordt opgemaakt, worden geactiveerd. Volgens de overeenkomst met het Vlaamse Gewest zijn dit de herstellingswerken met een geschatte minimale levensduur van meer dan 7 jaar.

Deze activa worden overgeboekt van 'Werken in uitvoering' naar 'Overige materiële vaste activa' op het ogenblik van de oplevering van een project.

De opdeling in klassen met de daarmee samenhangende afschrijvingspercentages zijn analoog aan die voor de vaste activa eigen aan de projecten.

Op materiële vaste activa in aanbouw worden geen afschrijvingen geboekt.

Op materiële vaste activa kunnen aanvullende of uitzonderlijke afschrijvingen genomen worden, wanneer door verandering of wijziging van de economische en technologische omstandigheden, de gebruikswaarde voor de onderneming lager is dan de boekwaarde.

Materiële vaste activa die buiten gebruik zijn of niet meer duurzaam bijdragen tot de activiteit, zullen bijkomend worden afgeschreven zodat de waarde overeenstemt met de geraamde realisatiewaarde.

Facturen van activa met een bedrag van minder dan 2.500 euro worden onmiddellijk ten laste van het resultaat genomen met uitzondering van:

- activa opgericht in het kader van een goedgekeurd technisch plan
- voorschotfacturen
- facturen die betrekking hebben op gedeelten of uitbreidingen van activa.

3. Financiële vaste activa

De deelnemingen, aandelen en vastrentende effecten worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat geboekt.

Waardeverminderingen op deelnemingen en aandelen kunnen worden geboekt in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rendabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen of aandelen worden aangehouden.

4. Vorderingen op meer dan één jaar

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde met uitzondering van de vorderingen onder de vorm van vastrentende effecten, die tegen de laagste van volgende waarden worden geboekt, de aanschaffingsprijs of de terugbetalingsprijs. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat geboekt.

Een waardevermindering wordt toegepast indien de betaling op de vervaldag onzeker is.

5. Vorderingen op ten hoogste één jaar

Vorderingen worden gewaardeerd aan nominale waarde. Vastrentende effecten worden gewaardeerd aan het laagste van volgende bedragen, aanschaffingswaarde of terugbetalingsprijs. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat geboekt.

Waardeverminderingen worden toegepast indien voor het geheel of een gedeelte van de vordering onzekerheid bestaat over de betaling ervan op de vervaldag.

6. Geldbeleggingen

Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd aan nominale waarde. Effecten worden gewaardeerd aan de laagste van volgende bedragen, aanschaffingsprijs of terugbetalingsprijs. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat geboekt.

Waardeverminderingen worden geboekt wanneer de realisatiewaarde bij het afsluiten van het boekjaar lager ligt dan de boekwaarde.

7. Liquide middelen

Worden geboekt tegen nominale waarde. Waardeverminderingen worden geboekt wanneer de realisatiewaarde bij het afsluiten van het boekjaar lager ligt dan de boekwaarde.

8. Schulden

Worden geboekt tegen nominale waarde.

9. Vreemde valuta

Schulden en vorderingen uitgedrukt in vreemde valuta worden bij het afsluiten van het boekjaar gewaardeerd aan de wisselkoers van de laatste werkdag van het boekjaar.

10. Overlopende rekeningen

De overlopende rekeningen worden geboekt en gewaardeerd aan aanschaffingswaarde en in de balans opgenomen van het gedeelte dat betrekking heeft op volgend boekja(a)r(en).

11. Bestellingen in uitvoering - Waardering van projecten buiten de uitvoering van de overeenkomst met het Vlaamse Gewest

Kosten opgelopen in het kader van projecten buiten de overeenkomst met het Vlaamse Gewest worden in de jaarrekening verwerkt als 'Bestellingen in uitvoering'.

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs.

Het positief verschil tussen de verkoopprijs en de vervaardigingsprijs (winst) wordt pas in de resultatenrekening tot uitdrukking gebracht na volledige uitvoering van de bestelling.

Ten aanzien van bestellingen in uitvoering worden op afsluitdatum waardeverminderingen toegepast indien hun vervaardigingsprijs, vermeerderd met het geraamd bedrag van de nog te maken kosten, hoger is dan de netto verkoopprijs of de contractueel bedongen prijs.

BIJKOMENDE INFO

Toelichting passiva balans vol. 3

Eigen vermogen: kapitaalsubsidies vervangen door ontvangen vergoedingen drinkwatermaatschappijen/Vlaamse Gewest

De ontvangen vergoedingen van de drinkwatermaatschappijen/Vlaamse Gewest zijn de vergoedingen toegekend door het Vlaamse Gewest aan de vennootschap uit hoofde van tijdens het afgelopen boekjaar door de vennootschap aan het Vlaamse Gewest opgeleverde installaties. Deze vergoeding wordt ten gunste van het resultaat gebracht ten belope van hetzelfde bedrag van de afschrijvingskost waarop de vergoeding betrekking heeft.

Niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

(vervolg toelichting XVII)

Tegoeden op de drinkwatermaatschappijen/Vlaamse Gewest: 1.179.057.877,36 euro

Deze tegoeden betreffen de nog niet door het Vlaamse Gewest terugbetaalde investeringskosten van projecten die reeds aan het Vlaamse Gewest werden opgeleverd.

Overdracht activa bij afloop van de overeenkomst met het Vlaamse Gewest

Aquafin NV houdt de volle eigendom van de installaties die worden opgericht op terreinen die deel uitmaken van het openbaar domein omdat het Vlaamse Gewest gedurende de hele duur van de overeenkomst afziet van het recht tot natrekking. Vanaf het ogenblik dat de overeenkomst afloopt, wordt het eigendomsrecht op deze installaties en andere bouwwerken aan het Vlaamse Gewest overgedragen zonder dat deze tot betaling van enige vergoeding verplicht is.

Indien Aquafin NV op eigen terreinen allerlei installaties of andere bouwwerken opricht die onontbeerlijk zijn voor de uitvoering van een technisch plan, dan worden deze na afloop van de overeenkomst overgedragen aan het Vlaamse Gewest zonder dat deze tot betaling van de vergoeding verplicht is.

Toelichting - staat van het kapitaal

Aandeelhouder	Niet gestort kapitaal
Vlaamse Milieuholding NV	48.970.711,61 euro

Juridische geschillen

In 2007 dienden zich geen nieuwe belangrijke gedingen aan.

OPVOLGING VAN HET EU-DOSSIER

De Europese Commissie heeft in 2002 het compromis opnieuw in vraag gesteld dat bereikt werd over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij het toekennen van de opdracht van Aquafin in 1991. In dit dossier werd, zoals eerder in dit verslag gemeld, een tweede compromis bereikt, waarna het dossier gesloten werd.

EEN OVERZICHT VAN ONTWIKKELINGEN IN GEDINGEN DIE ENIG RISICO INHOUDEN

Wateroverlast in een woonwijk

Dit dossier behandelt schade als gevolg van wateroverlast bij meer dan driehonderd bewoners van een woonwijk in 1998. In het in 2006 neergelegde definitief verslag van de gerechtsexperten werden, zonder precieze grenzen aan te geven, de technische oorzaken enerzijds gelegd bij de onvoldoende afvoercapaciteit van het Grote Schijn, eigendom van het Vlaamse Gewest, en anderzijds in het niet kunnen functioneren van de overstorten van de Ringcollector op de Schijncollector, eigendom van Aquafin. Dit dossier wordt verder nauwgezet opgevolgd in samenwerking met de verzekeringsmaatschappij en onze raadsman. Eind vorig jaar werd de rechtbank gevraagd conclusietermijnen te bepalen.

Wateroverlast in een bedrijf

Met een bedrijf loopt een geschil naar aanleiding van wateroverlast in 1998. De rechtbank van eerste aanleg bevestigde het standpunt van de gerechtsdeskundige dat deze wateroverlast als overmacht dient bestempeld te worden. Het bedrijf ging in beroep tegen deze uitspraak. Er werden conclusietermijnen voor de laatst vermelde procedure vastgelegd.

Grondoverschotten

Een aannemer vorderde de betaling van een vergoeding voor het afvoeren van overtollige gronden naar een stortplaats in 1999. Het door de gemeente tegen dit arrest, dat de aannemer gelijk gaf, ingestelde cassatieberoep werd afgewezen.

De gemeente vrijwaarde Aquafin voor de aan de aannemer verschuldigde bedragen.

Deze zaak kon dus afgesloten worden zonder enige financiële impact voor Aquafin.

Affectatie-overeenkomst

Aquafin NV heeft tijdens het boekjaar 1994 een affectatie-overeenkomst ondertekend. Deze overeenkomst tussen Aquafin NV, het Vlaamse Gewest, de Europese Investeringsbank en Dexia bepaalt dat, in geval Aquafin NV in gebreke blijft, de verplichtingen te opzichte van zijn lange termijn-financiers na te komen, de aanspraken op het Vlaamse Gewest voor de investeringen en de interesten op de leningen niet langer door het Vlaamse Gewest aan Aquafin zullen betaald worden.

Deze vergoedingen zullen door het Vlaamse Gewest als solvens van Aquafin aan Dexia, dat als agent van de lange termijn-kredietverleners van Aquafin optreedt, betaald worden. Lange termijn-kredieten met een originele looptijd langer dan of gelijk aan 5 jaar vallen onder deze overeenkomst.

Ingevolge de reorganisatie van de watersector is op 31 mei 2005 een addendum ondertekend om de affectatieovereenkomst in lijn te brengen met het programmadecreet van 24 december 2004 dat in werking is getreden op 1 januari 2005, waarbij Aquafin door de drinkwatermaatschappijen betaald wordt.

Aquafin NV

Publicatiedata

6 juni 2008: Algemene Vergadering en Jaarverslag 2007
Bekendmaking van de kerncijfers op www.aquafin.be

Informatie

Het jaarverslag 2007 is ook beschikbaar in het Engels en het Frans.

Extra exemplaren kan u aanvragen bij Aquafin, afdeling Communicatie, Dijkstraat 8, 2630 Aartselaar, tel. 03 450 46 23, info@aquafin.be.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Luc Bossyns,
gedelegeerd bestuurder Aquafin NV
Grafische vormgeving: Altera
Fotografie: Jan Locus, Misjel Decler, fotovdb.com, Katty Plevoets,
Luc Mestdagh en Geert Cosyns
Drukwerk: Lannoo